

***PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.
Skrócone śródroczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy***

***zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF UE (w milionach złotych)***

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	8
1. Informacje ogólne	8
1.1 Informacje o jednostce dominującej	8
1.2 Informacje o Grupie Kapitałowej PGE	9
1.3 Skład Grupy Kapitałowej PGE	9
2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	11
2.1 Oświadczenie o zgodności	11
2.2 Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna	11
2.3 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	12
2.4 Profesjonalny osąd kierownictwa oraz szacunki	13
3. Hierarchia wartości godziwej	14
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	15
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	15
4. Informacje dotyczące segmentów działalności	15
4.1 Informacje dotyczące segmentów branżowych	16
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	18
5. Przychody i koszty	18
5.1 Przychody ze sprzedaży	18
5.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym	19
5.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	21
5.4 Przychody i koszty finansowe	21
5.5 Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności	22
6. Odpisy aktualizujące wartość aktywów	22
7. Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	23
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	24
8. Istotne zwiększenia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	24
9. Przyszłe zobowiązania inwestycyjne	24
10. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych wyceniane metodą praw własności	24
11. Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	25
11.1 Aktywa z tytułu podatku odroczonego	25
11.2 Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	25
12. Uprawnienia do emisji CO₂ na własne potrzeby	25
13. Pozostałe aktywa krótko i długoterminowe	26
13.1 Pozostałe aktywa długoterminowe	26
13.2 Pozostałe aktywa krótkoterminowe	26
14. Wybrane aktywa finansowe	27
14.1 Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe	27
14.2 Środki pieniężne	27
15. Instrumenty pochodne	27
16. Kapitały własne	28
16.1 Kapitał podstawowy	28
16.2 Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	29
16.3 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty	29
17. Rezerwy	30
17.1 Rezerwa na świadczenia pracownicze	31
17.2 Rezerwa na koszty rekultywacji	31
17.3 Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	31
17.4 Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	31
17.5 Rezerwa na rozszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	31
17.6 Pozostałe rezerwy	31
18. Zobowiązania finansowe	32
18.1 Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	32
18.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	33

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	34
19. Zobowiązania i należności warunkowe. Sprawy sądowe	34
19.1 Zobowiązania warunkowe.....	34
19.2 Pozostałe istotne kwestie związane ze zobowiązaniami warunkowymi.....	34
19.3 Należności warunkowe	35
19.4 Inne sprawy sądowe i sporne	35
20. Rozliczenia podatkowe.....	37
21. Informacja o podmiotach powiązanych.....	38
21.1 Jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	38
21.2 Spółki zależne od Skarbu Państwa.....	38
21.3 Wynagrodzenie kadry kierowniczej.....	38
22. Istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	39
22.1 Rozwiązanie kontraktów długoterminowych KDT	39
22.2 Inwestycja kapitałowa w Polską Grupę Górniczą sp. z o.o.....	41
22.3 Zakup aktywów EDF w Polsce	41
22.4 Inwestycja kapitałowa w Polimex-Mostostal S.A.	42
23. Kwartalna informacja finansowa PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	44
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	44
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	45
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	46
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	47
24. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	48

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	3 m-ce zakończone 30 września 2017 (nie badane)	9 m-cy zakończone 30 września 2017 (nie badane)	3 m-ce zakończone 30 września 2016 (nie badane)	9 m-cy zakończone 30 września 2016 (nie badane)
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT					
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	5.1	6.073	16.693	6.897	20.563
Koszt własny sprzedaży	5.2	(3.759)	(11.631)	(5.517)	(17.339)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY		2.314	5.062	1.380	3.224
Koszty sprzedaży i dystrybucji	5.2	(282)	(882)	(350)	(1.077)
Koszty ogólnego zarządu	5.2	(156)	(501)	(163)	(562)
Pozostałe przychody operacyjne	5.3	57	259	64	389
Pozostałe koszty operacyjne	5.3	(50)	(123)	(36)	(127)
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		1.883	3.815	895	1.847
Przychody finansowe	5.4	1	145	14	63
Koszty finansowe	5.4	(81)	(347)	(61)	(265)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	5.5	10	11	(19)	(61)
ZYSK BRUTTO		1.813	3.624	829	1.584
Bieżący podatek dochodowy	7	(108)	(356)	(142)	(369)
Odroczony podatek dochodowy	7	(243)	(311)	(31)	(16)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		1.462	2.957	656	1.199
INNE CAŁKOWITE DOCHODY					
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:					
Wycena instrumentów finansowych	16.2	(1)	(1)	(1)	(1)
Wycena instrumentów zabezpieczających	16.2	12	(60)	19	59
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		3	(3)	(3)	1
Podatek odroczony	7	(2)	12	(3)	(11)
INNE DOCHODY ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY, NETTO		12	(52)	12	48
RAZEM CAŁKOWITE DOCHODY		1.474	2.905	668	1.247
ZYSK/ (STRATA) NETTO PRZYPADAJĄCY NA:					
– akcjonariuszy jednostki dominującej		1.463	2.960	656	1.202
– udziały niekontrolujące		(1)	(3)	-	(3)
CAŁKOWITE DOCHODY PRZYPADAJĄCE NA:					
– akcjonariuszy jednostki dominującej		1.475	2.908	668	1.250
– udziały niekontrolujące		(1)	(3)	-	(3)
ZYSK NETTO I ROZWODNIONY ZYSK NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ PRZYPADAJĄCY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ (W ZŁOTYCH)		0,78	1,58	0,35	0,64

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień 30 września 2017 (nie badane)	Stan na dzień 31 grudnia 2016 (badane)	Stan na dzień 30 września 2016 (nie badane)
AKTYWA TRWAŁE				
Rzeczowe aktywa trwałe	8	52.891	51.365	49.998
Nieruchomości inwestycyjne		26	27	31
Wartości niematerialne	8	660	653	630
Należności finansowe	14.1	246	237	148
Instrumenty pochodne	15	250	356	132
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		36	37	35
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności	10	626	402	308
Pozostałe aktywa długoterminowe	13.1	566	730	800
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11.1	258	268	247
		55.559	54.075	52.329
AKTYWA OBROTOWE				
Zapasy		1.271	1.596	1.643
Uprawnienia do emisji CO ₂ na własne potrzeby	12	1.417	2.349	2.100
Należności z tytułu podatku dochodowego		13	19	15
Instrumenty pochodne	15	2	9	9
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe	14.1	3.482	6.325	3.698
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		5	4	4
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	13.2	480	416	428
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	14.2	5.603	2.669	5.386
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		12	12	20
		12.285	13.399	13.303
SUMA AKTYWÓW		67.844	67.474	65.632
KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał podstawowy	16.1	19.165	19.165	18.698
Kapitał rezerwowy na podniesienie kapitału podstawowego		-	-	467
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	16.2	98	147	26
Różnice kursowe z przeliczenia		-	3	-
Kapitał zapasowy		15.328	13.730	13.730
Zyski zatrzymane		10.999	9.634	8.068
KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ		45.590	42.679	40.989
Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym		88	96	86
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		45.678	42.775	41.075
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE				
Rezerwy długoterminowe	17	5.147	5.004	6.244
Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	18.1	8.434	9.603	9.076
Instrumenty pochodne	15	27	30	48
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11.2	1.509	1.191	816
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe		1.059	1.141	1.161
Pozostałe zobowiązania finansowe	18.2	28	33	27
		16.204	17.002	17.372
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE				
Rezerwy krótkoterminowe	17	1.805	2.181	2.038
Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	18.1	1.358	411	390
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	18.2	1.624	3.556	2.841
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		13	6	103
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe		108	119	117
Pozostałe zobowiązania niefinansowe		1.054	1.424	1.696
		5.962	7.697	7.185
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		22.166	24.699	24.557
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ		67.844	67.474	65.632

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał podstawowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Nota	16.1	16.2						
1 STYCZNIA 2016 ROKU	18.698	(21)	(1)	13.009	8.636	40.321	96	40.417
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	2.568	2.568	(2)	2.566
Inne całkowite dochody	-	168	4	-	200	372	-	372
CAŁKOWITE DOCHODY	-	168	4	-	2.768	2.940	(2)	2.938
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	1.301	(1.301)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	(467)	(467)	(4)	(471)
Podwyższenie kapitału zakładowego ze środków własnych	467	-	-	(467)	-	-	10	10
Podatek od podwyższenia kapitału	-	-	-	(110)	-	(110)	-	(110)
Rozliczenie zakupu dodatkowych udziałów w spółkach zależnych:	-	-	-	-	(2)	(2)	(4)	(6)
Pozostałe zmiany	-	-	-	(3)	-	(3)	-	(3)
TRANSAKCJE Z WŁAŚCICIELAMI	467	-	-	721	(1.770)	(582)	2	(580)
31 GRUDNA 2016 ROKU	19.165	147	3	13.730	9.634	42.679	96	42.775
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	2.960	2.960	(3)	2.957
Inne całkowite dochody	-	(49)	(3)	-	-	(52)	-	(52)
CAŁKOWITE DOCHODY	-	(49)	(3)	-	2.960	2.908	(3)	2.905
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	1.598	(1.598)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Rozliczenie zakupu dodatkowych udziałów w spółkach zależnych	-	-	-	-	2	2	(3)	(1)
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	1	1	-	1
TRANSAKCJE Z WŁAŚCICIELAMI	-	-	-	1.598	(1.595)	3	(5)	(2)
30 WRZEŚNIA 2017 ROKU	19.165	98	-	15.328	10.999	45.590	88	45.678

	Kapitał podstawowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowany na podniesienie kapitału podstawowego	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
1 STYCZNIA 2016 ROKU	18.698	(21)	(1)	13.009	-	8.636	40.321	96	40.417
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	1.202	1.202	(3)	1.199
Inne całkowite dochody	-	47	1	-	-	-	48	-	48
CAŁKOWITE DOCHODY	-	47	1	-	-	1.202	1.250	(3)	1.247
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	1.301	-	(1.301)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	(467)	(467)	(4)	(471)
Podwyższenie kapitału zakładowego ze środków własnych	-	-	-	(467)	467	-	-	-	-
Podatek od podwyższenia kapitału	-	-	-	(110)	-	-	(110)	-	(110)
Rozliczenie zakupu dodatkowych udziałów w spółkach zależnych	-	-	-	-	-	(2)	(2)	(3)	(5)
Pozostałe zmiany	-	-	-	(3)	-	-	(3)	-	(3)
TRANSAKCJE Z WŁAŚCICIELAMI	-	-	-	721	467	(1.770)	(582)	(7)	(589)
30 WRZEŚNIA 2016 ROKU	18.698	26	-	13.730	467	8.068	40.989	86	41.075

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Okres zakończony 30 września 2017 (nie badane)	Okres zakończony 30 września 2016 (nie badane)
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk/(strata) brutto		3.624	1.584
Podatek dochodowy zapłacony		(462)	(183)
Korekty o pozycje:			
Udział w zysku/stracie jednostek wykazywanych metodą praw własności		(11)	61
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy aktualizujące		2.291	2.941
Odsetki i dywidendy, netto		101	83
Zysk/ strata na działalności inwestycyjnej		41	(54)
Zmiana stanu należności		(691)	59
Zmiana stanu zapasów		324	297
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		(411)	(497)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych, rozliczeń międzyokresowych i uprawnień do emisji CO ₂		768	170
Zmiana stanu rezerw		(290)	347
Pozostałe		(39)	(17)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		5.245	4.791
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(4.338)	(6.081)
Założenie lokat powyżej 3 m-cy		(203)	(524)
Rozwiązanie lokat powyżej 3 m-cy		2.486	513
Nabycie aktywów finansowych oraz zwiększenie udziału w spółkach Grupy PGE		(218)	(382)
Nabycie/sprzedaż jednostek zależnych po potrąceniu przejętych /oddanych środków pieniężnych		272	-
Pozostałe		31	38
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		(1.970)	(6.436)
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek, kredytów i emisji obligacji		7	4.143
Spłata pożyczek, kredytów, obligacji i leasingu finansowego		(113)	(123)
Odsetki zapłacone		(230)	(129)
Otrzymane dotacje do aktywów trwałych		3	47
Pozostałe		(7)	(10)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		(340)	3.928
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW			
Różnice kursowe netto		-	2
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	14.2	2.666	3.101
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU	14.2	5.601	5.384
O ograniczonej możliwości dysponowania		98	130

INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

1.1 Informacje o jednostce dominującej

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „PGE S.A.”) została utworzona aktem notarialnym z dnia 2 sierpnia 1990 roku i zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy, w dniu 28 września 1990 roku. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000059307. Siedziba jednostki dominującej znajduje się w Warszawie przy ul. Mysiej 2.

W skład Zarządu Spółki na dzień 1 stycznia 2017 roku wchodzili:

- Henryk Baranowski – Prezes Zarządu,
- Marta Gajęcka – Wiceprezes Zarządu,
- Bolesław Jankowski – Wiceprezes Zarządu,
- Marek Pastuszko – Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Śliwa – Wiceprezes Zarządu,
- Ryszard Wasilek – Wiceprezes Zarządu,
- Emil Wojtowicz – Wiceprezes Zarządu.

13 lutego 2017 roku Rada Nadzorcza odwołała ze składu Zarządu Spółki wszystkich członków Zarządu z dniem 13 lutego 2017 roku. Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała w skład Zarządu X kadencji z dniem 14 lutego 2017 roku pana Henryka Baranowskiego, powierzając mu funkcję Prezesa Zarządu oraz pana Bolesława Jankowskiego, pana Wojciecha Kowalczyka, pana Marka Pastuszko, pana Pawła Śliwę, pana Ryszarda Wasilka oraz pana Emila Wojtowicza na stanowiska Wiceprezesów Zarządu.

20 czerwca 2017 roku pan Bolesław Jankowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji z dniem 1 lipca 2017 roku.

Na dzień 30 września 2017 roku oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu Spółki jest następujący:

- Henryk Baranowski – Prezes Zarządu,
- Wojciech Kowalczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Marek Pastuszko – Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Śliwa – Wiceprezes Zarządu,
- Ryszard Wasilek – Wiceprezes Zarządu,
- Emil Wojtowicz – Wiceprezes Zarządu.

Jednostkowy raport kwartalny PGE S.A.

Począwszy od pierwszego kwartału 2017 roku, nie jest przekazywany odrębny raport kwartalny dotyczący wyłącznie jednostki dominującej lecz stanowi on część skonsolidowanego raportu kwartalnego. Możliwość ta wynika z § 83 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2014, poz. 133, z późn. zm.) a PGE S.A. zadeklarowała skorzystanie z tej możliwości w raporcie bieżącym 3/2017 z 23 stycznia 2017 roku.

W związku z tym, w nocy 23 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zawarta została kwartalna informacja finansowa PGE S.A.

Struktura własnościowa

Według stanu na dzień 30 września 2017 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej jest następująca:

	Skarb Państwa	Pozostali akcjonariusze	Razem
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	57,39%	42,61%	100,00%
Stan na dzień 30 września 2017 roku	57,39%	42,61%	100,00%

Struktura własnościowa na poszczególne dni sprawozdawcze została zaprezentowana na podstawie informacji dostępnych Spółce.

Według informacji dostępnych Spółce na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego jedynym akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PGE S.A. był Skarb Państwa.

1.2 Informacje o Grupie Kapitałowej PGE

Grupa Kapitałowa PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („Grupa Kapitałowa PGE”, „Grupa PGE”, „Grupa”, „GK PGE”) składa się z jednostki dominującej, którą jest PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., 50 jednostek zależnych objętych konsolidacją oraz 3 jednostek stowarzyszonych i 1 jednostki współkontrolowanej. Jak opisano w nocie 22.4, w bieżącym okresie Grupa uzyskała znaczący wpływ i objęła konsolidację metodą praw własności spółkę Polimex-Mostostal S.A. Dodatkowe informacje na temat jednostek podporządkowanych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały zamieszczone w nocie 1.3.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGE obejmuje okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 września 2017 roku („sprawozdanie finansowe”, „skonsolidowane sprawozdanie finansowe”) oraz zawiera dane porównawcze za okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Podstawowym przedmiotem działania spółek Grupy Kapitałowej PGE jest prowadzenie działalności obejmującej:

- wytwarzanie energii elektrycznej,
- dystrybucję energii elektrycznej,
- obrót hurtowy i detaliczny energią elektryczną, prawami majątkowymi, uprawnieniami do emisji CO₂ oraz gazem,
- wytwarzanie i dystrybucję ciepła,
- świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej PGE.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez istotne spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez istotne spółki Grupy. W niniejszym sprawozdaniu finansowym przestrzegano tych samych zasad (polityki) rachunkowości i metod kalkulacji, co w ostatnim rocznym sprawozdaniu i należy je czytać łącznie ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym GK PGE sporządzonym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

1.3 Skład Grupy Kapitałowej PGE

W okresie sprawozdawczym Grupę Kapitałową PGE tworzyły następujące spółki bezpośrednio i pośrednio zależne objęte konsolidacją:

Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2017	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016
SEGMENT: OBRÓT			
1. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Warszawa	Jednostka dominująca		
2. PGE Dom Maklerski S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
3. PGE Trading GmbH Berlin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
4. PGE Obrót S.A. Rzeszów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
5. ENESTA sp. z o.o. Stalowa Wola	PGE Obrót S.A.	87,33%	87,33%
SEGMENT: ENERGETYKA KONWENCJONALNA			
6. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	99,98%
7. ELBIS sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
8. MEGAZEC sp. z o.o. Bydgoszcz	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
9. MegaSerwis sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
10. „ELMEN” sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
11. Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „ELTUR-SERWIS” sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
12. Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „TOP SERWIS” sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%

	Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2017	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016
13.	Przedsiębiorstwo Transportowo-Sprzętowe „BETRANS” sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
14.	Przedsiębiorstwo Wulkanizacji Taśm i Produkcji Wyrobów Gumowych BESTGUM POLSKA sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
15.	RAMB sp. z o.o. Piaski	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
16.	EPORE sp. z o.o. Bogatynia	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	85,38%	85,38%
17.	„Energoserwis – Kleszczów” sp. z o.o. Rogowiec	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	51,00%	51,00%
18.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. Zgierz	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	50,98%	50,98%
SEGMENT: ENERGETYKA ODNAWIALNA				
19.	PGE Energia Odnawialna S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
20.	Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
21.	Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
22.	Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
23.	PGE Energia Natury sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
24.	PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: DYSTRYBUCJA				
25.	PGE Dystrybucja S.A. Lublin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA				
26.	PGE EJ 1 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	70,00%	70,00%
27.	PGE Systemy S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
	EXATEL S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	-	100,00%
28.	PGE Sweden AB (publ) Sztokholm	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
29.	PGE Obsługa Księgowo-Kadrowa sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
30.	„Elbest” sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
31.	Elbest Security sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
32.	PGE Inwest 2 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
33.	PGE Inwest 5 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
34.	PGE Centrum sp. z o.o. (dawniej PGE Inwest 6 sp. z o.o.) Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
35.	PGE Ventures sp. z o.o. (dawniej PGE Inwest 7 sp. z o.o.) Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
36.	PGE Inwest 8 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
37.	PGE Inwest 9 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
38.	PGE Inwest 10 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
39.	PGE Inwest 11 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%

	Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2017	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016
40.	PGE Inwest 12 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
41.	PGE Inwest 13 S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
42.	PGE Inwest 14 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
43.	PGE Nowa Energia sp. z o.o. (dawniej PGE Inwest 15 sp. z o.o.) Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
44.	PGE Inwest 16 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
45.	PGE Inwest 17 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
46.	PGE Inwest 18 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
47.	PGE Inwest 19 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	-
48.	PGE Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
	ENERGO-TEL S.A. Warszawa	EXATEL S.A.	-	100,00%
49.	BIO-ENERGIA sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
50.	Przedsiębiorstwo Transportowo-Uslugowe „ETRA” sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	100,00%	100,00%
51.	Energetyczne Systemy Pomiarowe sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	100,00%	100,00%

W powyższej tabeli ujęto następujące zmiany w strukturze spółek Grupy Kapitałowej PGE, podlegających konsolidacji metodą pełną, które miały miejsce w ciągu okresu zakończony dnia 30 września 2017 roku:

- 1 lutego 2017 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. zawiązała spółkę PGE Inwest 19 sp. z o.o. 24 lutego 2017 roku spółka została zarejestrowana w KRS,
- 29 marca 2017 roku zawarta została umowa sprzedaży 100% akcji EXATEL S.A. Jednocześnie ze sprzedażą akcji spółki EXATEL S.A. Grupa utraciła kontrolę nad jej jednostką zależną ENERGO-TEL S.A.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

2.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 *Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa* oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2014, poz. 133, z późn. zm.).

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

2.2 Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest polski złoty („PLN”). Wszystkie wartości liczbowe podano w milionach złotych („mln PLN”), o ile nie zaznaczono inaczej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny pozycji wyrażonych w walutach innych niż PLN na dzień sprawozdawczy:

	30 września 2017	31 grudnia 2016	30 września 2016
USD	3,6519	4,1793	3,8558
EUR	4,3091	4,4240	4,3120

2.3 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje nie zostały przyjęte przez Unię Europejską lub nie są obowiązujące na dzień 1 stycznia 2017 roku:

Standard	Opis zmian	Data obowiązywania
MSSF 9 <i>Instrumenty finansowe</i>	Zmiana klasyfikacji i wyceny - zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami: wycenianych wg zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej. Zmiany w rachunkowości zabezpieczeń.	1 stycznia 2018
MSSF 14 <i>Regulacyjne pozycje odroczone</i>	Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odroczonej.	Standard w obecnej wersji nie będzie obowiązywał w UE
MSSF 15 <i>Przychody z umów z klientami</i> oraz wyjaśnienia do MSSF 15	Standard dotyczy wszystkich umów zawartych z klientami, z wyjątkiem takich, które wchodzą w zakres innych MSSF (tj. umów leasingu, ubezpieczeniowych i instrumentów finansowych). MSSF 15 ujednocila wymogi dotyczące ujmowania przychodów.	1 stycznia 2018
MSSF 16 <i>Leasing</i>	Standard znosi rozróżnienie na leasing operacyjny i leasing finansowy dla leasingobiorcy. Wszystkie umowy spełniające definicje leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy.	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 12	Doprecyzowanie sposobu rozliczania aktywów z tytułu odroczonego podatku dotyczącego niezrealizowanych strat.	1 stycznia 2017
Zmiany do MSR 7	Inicjatywa dotycząca zmian w zakresie ujawnień.	1 stycznia 2017
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28	Zawiera wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.	Nie została określona
Zmiany do MSSF 2	Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji.	1 stycznia 2018
Zmiany do MSSF 4	Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe	1 stycznia 2018
Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)	Zestaw poprawek dotyczących: MSSF 1 – eliminacja krótkoterminowych zwolnień dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy; MSSF 12 – doprecyzowanie zakresu zastosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji; MSR 28 – wycena jednostek, w których inwestor dokonał inwestycji, w wartości godziwej przez wynik finansowy lub metoda indywidualną.	1 stycznia 2018/ 1 stycznia 2017
Zmiany do MSR 40	Zmiana kwalifikacji nieruchomości tj. przenoszenia z nieruchomości inwestycyjnych do innych grup aktywów.	1 stycznia 2018
KIMSF 22 <i>Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe.</i>	Wytyczne dotyczące sposobu określania daty transakcji, a zatem kursu wymiany SPOT, którego należy użyć w sytuacji kiedy dokonywana lub otrzymywana jest płatność zaliczkowa w walucie obcej	1 stycznia 2018
MSSF 17 <i>Umowy ubezpieczeniowe</i>	Definiuje nowe podejście do rozpoznawania przychodów oraz zysku/ strat w okresie świadczenia usług ubezpieczeniowych	1 stycznia 2021
KIMSF 23 <i>Interpretacja dotycząca niepewności w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego</i>	Interpretacja jest stosowana do ustalenia dochodu do opodatkowania, podstawy opodatkowania, nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych i stawek podatkowych.	1 stycznia 2019
Zmiany do MSSF 9	Definiuje prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 28	Dotyczy odsetek długoterminowych w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	1 stycznia 2019

Grupa Kapitałowa PGE zamierza przyjąć wymienione powyżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, lecz nieobowiązujące na dzień sprawozdawczy, zgodnie z datą ich wejścia w życie.

Wpływ nowych regulacji na przyszłe skonsolidowane sprawozdania Grupy Kapitałowej

MSSF 9 *Instrumenty finansowe*

Standard MSSF 9 dokonuje fundamentalnych zmian w klasyfikacji, prezentacji i wycenie instrumentów finansowych. W ramach standardu wprowadzony zostanie między innymi nowy model oceny utraty wartości, który będzie wymagał bardziej terminowego ujmowania oczekiwanych strat kredytowych oraz zaktualizowane zostaną zasady stosowania rachunkowości zabezpieczeń. Zmiany te umożliwią sporządzającym sprawozdania lepsze odzwierciedlenie podejmowanych działań.

Dotychczasowa analiza standardu wskazuje, iż zmiany mogą dotyczyć głównie następujących obszarów:

- zasad wyliczania i ujmowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (przejście z modelu straty poniesionej na model straty oczekiwanej),
- klasyfikacji aktywów finansowych,
- możliwych uproszczeń dla rachunkowości zabezpieczeń.

Pełna analiza wdrożenia standardu MSSF 9 nie została jeszcze zakończona, tym niemniej zdaniem Grupy Kapitałowej PGE nie będzie miał on istotnego wpływu na raportowane wyniki finansowe.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Standard MSSF 15 ma za zadanie ujednoczenie i uproszczenie zasad ujmowania przychodów poprzez wprowadzenie jednego modelu rozpoznawania przychodów. W szczególności standard będzie wpływać na ujmowanie przychodów z umów lub pakietów umów, w ramach których świadczone są klientowi odrębne usługi lub/i dostarczane towary.

Dotychczasowa analiza standardu wskazuje, iż zmiany mogą dotyczyć głównie następujących obszarów:

- przychody z tytułu przyłączenia do sieci dystrybucyjnej. Obecnie przychody za przyłączenie do sieci ujmowane są w wysokości opłat przyłączeniowych jednorazowo w momencie, w którym stają się one należne tj. wykonania przyłącza. Wartość tych przychodów w okresie zakończonym 30 września 2017 roku wynosi 69 mln PLN. Nowy standard może zmienić zasady ujmowania przychodów z tytułu przyłączenia do sieci oraz powiązanych kosztów zależnie od ostatecznych wyników analizy zależności pomiędzy umową o przyłączenie a umową o usługę dystrybucji zawartą z tym samym klientem,
- pełnienie roli pośrednika w stosunku do wybranych, odrębnych usług i towarów, oferowanych klientowi w ramach umowy sprzedaży energii elektrycznej lub gazu oraz usługi dystrybucji. Zmiana spowoduje zmniejszenie przychodów ze sprzedaży oraz odpowiadających im kosztów, lecz nie będzie wpływać na raportowany wynik finansowy,
- zwiększenie zakresu ujawnień na temat przychodów ze sprzedaży.

Poza ewentualnym wpływem zmiany sposobu ujmowania przychodów i kosztów wynikających z umów o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej zastosowanie standardu nie powinno w istotny sposób wpłynąć na wyniki finansowe Grupy. Analiza standardu w tym zakresie nie została jeszcze zakończona.

MSSF 16 Leasing

Nowy standard zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny dla leasingobiorcy. Wszystkie umowy spełniające definicję leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy. Wdrożenie standardu będzie miało następujący efekt:

- w sprawozdaniu z sytuacji finansowej: wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych,
- w sprawozdaniu z całkowitych dochodów: zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych.

Grupa Kapitałowa PGE jest w trakcie analizy, jak zastosowanie MSSF 16 może wpłynąć na przyszłe sprawozdania finansowe. W szczególności analizie podlega kwestia ewentualnego wpływu standardu na otrzymane nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów. Zgodnie z obecnie stosowaną polityką rachunkowości Grupa Kapitałowa PGE nie rozpoznawała prawa wieczystego użytkowania gruntów jako umowy zawierającej leasing.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej PGE.

2.4 Profesjonalny osąd kierownictwa oraz szacunki

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione poniżej lub w odpowiednich notach objaśniających.

- W poprzednich okresach sprawozdawczych Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartość aktywów, w tym w szczególności rzeczowych aktywów trwałych. W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa nie zidentyfikowała przesłanek odnośnie dokonania testów na utratę wartości, ani odwrócenia odpisów ujętych w poprzednich okresach. Szacunek wartości odzyskiwalnej rzeczowych aktywów trwałych opiera się na szeregu istotnych założeń, których realizacja w przyszłości jest niepewna i znajduje się w istotnej części poza kontrolą Grupy Kapitałowej PGE. Grupa przyjęła najbardziej właściwe jej zdaniem wielkości i wartości, tym niemniej nie można wykluczyć, iż realizacja poszczególnych założeń będzie odbiegać od przyjętych przez Grupę.
- Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne. W ciągu okresu sprawozdawczego Grupa zmieniała szacunki odnośnie zasadności lub wysokości niektórych rezerw. Zmiany szacunków zostały przedstawione w nocie 17 niniejszego sprawozdania finansowego.

3. Hierarchia wartości godziwej

Zasady wyceny zapasów, udziałów i akcji oraz instrumentów nienotowanych na aktywnych rynkach, dla których wiarygodne ustalenie wartości godziwej nie jest możliwe, są analogiczne jak w sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Grupa wycenia instrumenty pochodne w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne kursy walutowe, stopy procentowe, krzywe dyskontowe w poszczególnych walutach (obowiązujące również dla towarów, których ceny wyrażone są w tych walutach) pochodzące z aktywnych rynków. Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot i odpowiedniej terminowej stopy procentowej dla waluty obcej w stosunku do PLN.

HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ	Stan na dzień 30 września 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Uprawnienia do emisji CO ₂	-	-	29	-
Zapasy	-	-	29	-
Forward walutowy	-	2	-	1
Forward towarowy	-	-	-	8
Wycena transakcji CCIRS	-	116	-	231
Wycena transakcji IRS	-	99	-	125
Instrumenty pochodne - opcje	-	35	-	-
Aktywa finansowe	-	252	-	365
Wycena transakcji IRS	-	27	-	30
Zobowiązania finansowe	-	27	-	30

W okresie sprawozdawczym i okresie porównawczym nie wystąpiły przesunięcia instrumentów finansowych pomiędzy pierwszym i drugim poziomem hierarchii wartości godziwej.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

4. Informacje dotyczące segmentów działalności

Spółki Grupy Kapitałowej PGE prowadzą działalność na podstawie odpowiednich koncesji, w tym przede wszystkim koncesji na: wytwarzanie, obrót i dystrybucję energii elektrycznej, wytwarzanie, przesył i dystrybucję ciepła, przyznawane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz koncesji na wydobywanie węgla brunatnego ze złóż, udzielanych przez Ministra Środowiska. Koncesje są z reguły wydawane na okres pomiędzy 10 a 50 lat. Kluczowe koncesje w Grupie Kapitałowej PGE wygasają w latach 2020-2038.

Do koncesji na wydobywanie węgla, wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła oraz dystrybucję energii elektrycznej i ciepła przypisane są odpowiednie aktywa, przedstawione w szczegółowych informacjach na temat segmentów operacyjnych. W związku z posiadanymi koncesjami dotyczącymi energii elektrycznej i ciepła ponoszone są roczne opłaty zależne od poziomu obrotów. W przypadku prowadzenia działalności koncesjonowanej związanej z wydobywaniem węgla brunatnego ponoszone są opłaty eksploatacyjne zależne od obowiązującej stawki i wielkości wydobycia, a także opłaty za użytkowanie górnicze.

Grupa Kapitałowa PGE prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności za bieżący oraz porównawczy okres sprawozdawczy zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Podział sprawozdawczości Grupy Kapitałowej PGE oparty jest na segmentach branżowych:

- Energetyka Konwencjonalna obejmuje poszukiwanie i wydobywanie węgla brunatnego oraz produkcję energii w elektrowniach oraz elektrociepłowniach a także działalność pomocniczą w powyższym zakresie.
- Energetyka Odnawialna obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach szczytowo-pompowych oraz ze źródeł odnawialnych.
- Obrót obejmuje sprzedaż i zakup energii elektrycznej oraz gazu na rynku hurtowym, obrót uprawnieniami do emisji oraz prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia oraz zakup i dostawy paliw a także sprzedaż energii elektrycznej oraz świadczenie usług odbiorcom końcowym.
- Dystrybucja obejmuje zarządzanie lokalnymi sieciami dystrybucyjnymi oraz przesyłanie energii elektrycznej.
- Działalność pozostała obejmuje świadczenie usług przez spółki zależne na rzecz Grupy Kapitałowej np. organizacja pozyskiwania finansowania, świadczenie usług informatycznych, telekomunikacyjnych, księgowo-kadrowych, transportowych. Dodatkowo segment działalności pozostałej obejmuje działalność spółki zależnej, której głównym przedmiotem działalności jest przygotowanie i realizacja projektu budowy elektrowni jądrowej.

Organizacja i zarządzanie Grupą Kapitałową PGE odbywa się w podziale na segmenty uwzględniające rodzaj oferowanych produktów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki. Przypisanie poszczególnych jednostek do segmentów działalności zostało przedstawione w nocie 1.3 niniejszego sprawozdania finansowego. Grupa Kapitałowa PGE co do zasady rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – na warunkach rynkowych. Wyjątkiem od tej reguły były nowe obligacje emitowane przez podmioty zależne, należące do podatkowej grupy kapitałowej, oprocentowane poniżej stawek rynkowych oraz rozliczenia strat podatkowych w ramach podatkowej grupy kapitałowej.

Analizując wyniki poszczególnych segmentów działalności kierownictwo Grupy Kapitałowej PGE zwraca przede wszystkim uwagę na osiągnięty wynik EBITDA.

Sezonowość segmentów działalności

Główne czynniki wpływające na zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło to: czynniki atmosferyczne - temperatura powietrza, siła wiatru, wielkość opadów, czynniki socjoekonomiczne – liczba odbiorców energii, ceny nośników energii, rozwój gospodarczy PKB oraz czynniki technologiczne – postęp technologiczny, technologia wytwarzania produktów. Każdy z tych czynników ma wpływ na techniczne i ekonomiczne warunki wytwarzania i dystrybucji nośników energii, a tym samym wpływa na wyniki uzyskiwane przez spółki Grupy Kapitałowej PGE.

Poziom sprzedaży energii elektrycznej w ciągu roku jest zmienny i zależy przede wszystkim od czynników atmosferycznych – temperatura powietrza, długość dnia. Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną jest szczególnie widoczny w okresach zimowych, natomiast niższe zapotrzebowanie obserwujemy w okresach letnich. Ponadto, zmiany sezonowe widoczne są wśród wybranych grup odbiorców końcowych. Efekty sezonowości są bardziej znaczące dla gospodarstw domowych, niż dla sektora przemysłowego.

Sprzedaż ciepła zależy w szczególności od temperatury powietrza i jest większa w okresie zimowym, a mniejsza w okresie letnim.

4.1 Informacje dotyczące segmentów branżowych

Informacje dotyczące segmentów branżowych za okres zakończony 30 września 2017 roku

	Energetyka Konwencjonalna	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	4.222	445	10.229	1.639	131	27	16.693
Sprzedaż między segmentami	5.176	85	1.011	3.088	206	(9.566)	-
PRZYCHODY SEGMENTU, RAZEM	9.398	530	11.240	4.727	337	(9.539)	16.693
Koszt własny sprzedaży	(6.621)	(436)	(9.719)	(3.612)	(315)	9.072	(11.631)
EBIT *)	2.233	41	594	939	(28)	36	3.815
Przychody / (koszty) finansowe netto							(202)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności							11
ZYSK BRUTTO							3.624
Podatek dochodowy							(667)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY							2.957
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy ujęte w wyniku finansowym	1.168	198	20	868	68	(29)	2.293
EBITDA **)	3.401	239	614	1.807	40	7	6.108
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA							
Aktywa segmentu z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług	36.477	3.418	939	16.757	548	(828)	57.311
Należności z tytułu dostaw i usług	801	75	2.576	807	78	(1.898)	2.439
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności							626
Aktywa nieprzypisane							7.468
AKTYWA, RAZEM							67.844
Zobowiązania segmentu z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług	6.829	331	1.018	1.761	68	15	10.022
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	596	30	1.732	237	16	(1.808)	803
Zobowiązania nieprzypisane							11.341
ZOBOWIĄZANIA, RAZEM							22.166
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTU							
Nakłady inwestycyjne	3.041	49	9	1.060	85	(51)	4.193
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i niefinansowych	152	13	9	5	-	-	179
Pozostałe koszty niepieniężne ***)	1.228	14	613	60	18	2	1.935

*) EBIT = zysk (strata) z działalności operacyjnej

**) EBITDA = EBIT + amortyzacja, likwidacja oraz odpisy (RAT, WN i wartość firmy) ujęte w wyniku finansowym

***) Zmiany o charakterze niepieniężnym dotyczą rezerw m.in. na rekultywację, uprawnienia do emisji CO₂, nagrody jubileuszowe, taryfę pracowniczą ujętych w wyniku oraz innych całkowitych dochodach.

Informacje dotyczące segmentów branżowych za okres zakończony 30 września 2016 roku

	Energetyka Konwencjonalna	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	8.198	456	10.130	1.448	303	28	20.563
Sprzedaż między segmentami	333	40	1.702	2.918	208	(5.201)	-
PRZYCHODY SEGMENTU, RAZEM	8.531	496	11.832	4.366	511	(5.173)	20.563
Koszt własny sprzedaży	(6.664)	(1.171)	(10.433)	(3.335)	(463)	4.727	(17.339)
EBIT *)	1.415	(733)	300	846	(39)	58	1.847
Przychody / (koszty) finansowe netto							(202)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności							(61)
ZYSK BRUTTO							1.584
Podatek dochodowy							(385)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY							1.199
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy ujęte w wyniku finansowym	1.031	989	20	839	95	(35)	2.939
EBITDA **)	2.446	256	320	1.685	56	23	4.786
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA							
Aktywa segmentu z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług	34.470	3.690	1.128	16.257	927	(842)	55.630
Należności z tytułu dostaw i usług	279	56	2.357	711	102	(1.086)	2.419
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności							308
Aktywa nieprzypisane							7.275
AKTYWA, RAZEM							65.632
Zobowiązania segmentu z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług	8.994	352	1.917	1.883	119	90	13.355
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	541	20	995	202	53	(1.042)	769
Zobowiązania nieprzypisane							10.433
ZOBOWIĄZANIA, RAZEM							24.557
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTU							
Nakłady inwestycyjne	4.309	113	14	1.135	102	(76)	5.597
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i niefinansowych	60	782	4	8	1	4	859
Pozostałe koszty niepieniężne ***)	1.207	14	486	67	30	-	1.804

*) EBIT = zysk (strata) z działalności operacyjnej

**) EBITDA = EBIT + amortyzacja, likwidacja oraz odpisy (RAT, WN i wartość firmy) ujęte w wyniku finansowym

***) Zmiany o charakterze niepieniężnym dotyczą rezerw m.in. na rekultywację, uprawnienia do emisji CO₂, nagrody jubileuszowe, taryfę pracowniczą ujętych w wyniku oraz innych całkowitych dochodach.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	I kwartał nieprzełgądane	II kwartał nieprzełgądane	III kwartał nieprzełgądane	Okres zakończony 30 września 2017
Przychody ze sprzedaży	5.741	4.879	6.073	16.693
Koszt własny sprzedaży	(4.149)	(3.723)	(3.759)	(11.631)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	1.592	1.156	2.314	5.062
Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne netto	89	40	7	136
EBIT - ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	1.201	731	1.883	3.815
Przychody / (koszty) finansowe netto	(63)	(59)	(80)	(202)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	9	(8)	10	11
ZYSK BRUTTO	1.147	664	1.813	3.624
Podatek dochodowy	(184)	(132)	(351)	(667)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	963	532	1.462	2.957

	I kwartał nieprzełgądane	II kwartał nieprzełgądane	III kwartał nieprzełgądane	Okres zakończony 30 września 2016
Przychody ze sprzedaży	7.133	6.533	6.897	20.563
Koszt własny sprzedaży	(5.605)	(6.217)	(5.517)	(17.339)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	1.528	316	1.380	3.224
Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne netto	157	77	28	262
EBIT - ZYSK / (STRATA) Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	1.123	(171)	895	1.847
Przychody / (koszty) finansowe netto	(48)	(107)	(47)	(202)
Udział w zysku/(stracie) jednostek wykazywanych metodą praw własności	-	(42)	(19)	(61)
ZYSK / (STRATA) BRUTTO	1.075	(320)	829	1.584
Podatek dochodowy	(206)	(6)	(173)	(385)
ZYSK / (STRATA) NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	869	(326)	656	1.199

5. Przychody i koszty

5.1 Przychody ze sprzedaży

	I kwartał nieprzełgądane	II kwartał nieprzełgądane	III kwartał nieprzełgądane	Okres zakończony 30 września 2017
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY				
<i>Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia akcyzy</i>	5.743	4.949	4.910	15.602
<i>Podatek akcyzowy</i>	(125)	(116)	(114)	(355)
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów, w tym:	5.618	4.833	4.796	15.247
Sprzedaż energii elektrycznej	3.221	2.814	2.910	8.945
Sprzedaż usług dystrybucyjnych	1.574	1.453	1.473	4.500
Sprzedaż ciepła	285	129	88	502
Sprzedaż praw majątkowych pochodzenia energii	158	87	(7)	238
Regulacyjne usługi systemowe	147	125	124	396
Sprzedaż gazu	146	135	92	373
Pozostała sprzedaż towarów i materiałów	87	90	116	293
Przychody ze sprzedaży usług	123	46	66	235
Przychody z tytułu rekompensat KDT	-	-	1.211	1.211
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY, RAZEM	5.741	4.879	6.073	16.693

	I kwartał <i>nieprzełglądane</i>	II kwartał <i>nieprzełglądane</i>	III kwartał <i>nieprzełglądane</i>	Okres zakończony 30 września 2016
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY				
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia akcyzy	7.001	6.400	6.751	20.152
Podatek akcyzowy	(126)	(120)	(122)	(368)
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów, w tym:	6.875	6.280	6.629	19.784
Sprzedaż energii elektrycznej	4.678	4.608	4.847	14.133
Sprzedaż usług dystrybucyjnych	1.433	1.332	1.365	4.130
Sprzedaż ciepła	283	119	81	483
Sprzedaż praw majątkowych pochodzenia energii	185	(39)	59	205
Regulacyjne usługi systemowe	137	113	123	373
Sprzedaż gazu	73	58	59	190
Pozostała sprzedaż towarów i materiałów	86	89	95	270
Przychody ze sprzedaży usług	128	130	137	395
Przychody z tytułu rekompensat KDT	130	123	131	384
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY, RAZEM	7.133	6.533	6.897	20.563

Spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej w okresie zakończonym dnia 30 września 2017 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wynika głównie z obniżenia tzw. „obliga giełdowego”. Obniżenie obliża giełdowego począwszy od roku 2017 spowodowało, iż większa ilość energii elektrycznej sprzedawana jest bezpośrednio pomiędzy spółkami Grupy PGE. Transakcje te podlegają eliminacji na poziomie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kwestia przychodów z tytułu rekompensat KDT została opisana w nocie 22.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

5.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym

	I kwartał <i>nieprzełglądane</i>	II kwartał <i>nieprzełglądane</i>	III kwartał <i>nieprzełglądane</i>	Okres zakończony 30 września 2017
KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM				
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	778	797	808	2.383
Zużycie materiałów i energii	758	589	634	1.981
Usługi obce	671	642	668	1.981
Podatki i opłaty	863	727	735	2.325
Koszty świadczeń pracowniczych	1.098	1.094	1.023	3.215
Pozostałe koszty rodzajowe	53	53	75	181
KOSZTY WEDŁUG RODZAJU, RAZEM	4.221	3.902	3.943	12.066
Zmiana stanu produktów	(18)	2	8	(8)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(190)	(246)	(244)	(680)
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(304)	(296)	(282)	(882)
Koszty ogólnego zarządu	(176)	(169)	(156)	(501)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	616	530	490	1.636
KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	4.149	3.723	3.759	11.631

Spadek wartości sprzedanych towarów i materiałów (głównie zakupionej energii elektrycznej) w okresie zakończonym dnia 30 września 2017 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wynika głównie ze spadku przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej opisanego powyżej.

	I kwartał nieprzełgądane	II kwartał nieprzełgądane	III kwartał nieprzełgądane	Okres zakończony 30 września 2016
KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM				
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	731	1.522	782	3.035
Zużycie materiałów i energii	840	655	588	2.083
Usługi obce	593	617	638	1.848
Podatki i opłaty	811	773	873	2.457
Koszty świadczeń pracowników	1.117	1.059	1.022	3.198
Pozostałe koszty rodzajowe	63	65	66	194
KOSZTY WEDŁUG RODZAJU, RAZEM	4.155	4.691	3.969	12.815
Zmiana stanu produktów	(29)	19	8	(2)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(264)	(269)	(251)	(784)
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(379)	(348)	(350)	(1.077)
Koszty ogólnego zarządu	(183)	(216)	(163)	(562)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2.305	2.340	2.304	6.949
KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	5.605	6.217	5.517	17.339

5.2.1 Koszty amortyzacji, likwidacji oraz odpisy aktualizujące

Poniżej przedstawiono ujęcie amortyzacji i likwidacji oraz odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Okres zakończony 30 września 2017	Amortyzacja i likwidacja				Odpisy aktualizujące		
	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	Nieruchomości inwestycyjne	RAZEM	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	2.116	59	1	2.176	79	-	79
Koszty sprzedaży i dystrybucji	9	4	-	13	-	-	-
Koszty ogólnego zarządu	16	9	-	25	-	-	-
RAZEM KOSZTY AMORTYZACJI ORAZ ODPIŚÓW AKTUALIZUJĄCYCH ODNIESIONE W WYNIK FINANSOWY	2.141	72	1	2.214	79	-	79
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	90	-	-	90	-	-	-
RAZEM KOSZTY AMORTYZACJI ORAZ ODPIŚÓW AKTUALIZUJĄCYCH	2.231	72	1	2.304	79	-	79

Okres zakończony 30 września 2016	Amortyzacja i likwidacja				Odpisy aktualizujące		
	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	Nieruchomości inwestycyjne	RAZEM	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	1.969	60	1	2.030	557	282	839
Koszty sprzedaży i dystrybucji	8	4	-	12	-	-	-
Koszty ogólnego zarządu	48	9	-	57	-	1	1
RAZEM KOSZTY AMORTYZACJI ORAZ ODPIŚÓW AKTUALIZUJĄCYCH ODNIESIONE W WYNIK FINANSOWY	2.025	73	1	2.099	557	283	840
Zmiana stanu produktów	1	-	-	1	-	-	-
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	95	-	-	95	-	-	-
RAZEM KOSZTY AMORTYZACJI ORAZ ODPIŚÓW AKTUALIZUJĄCYCH	2.121	73	1	2.195	557	283	840

5.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE		
Korekta przychodów z tyt. rekompensat KDT	69	148
Kary, grzywny, odszkodowania	64	73
Rozwiązanie pozostałych rezerw	25	32
Dotacje	21	41
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	13	19
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych/wartości niematerialnych	8	10
Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne otrzymane nieodpłatnie	8	8
Przychody z nielegalnego poboru energii elektrycznej	5	5
Zwrot kosztów postępowania sądowego	3	3
Nadwyżki/Ujawnienia aktywów	2	3
Zwrot podatków	2	5
Pozostałe	39	42
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE, RAZEM	259	389

Kwestia przychodów z tytułu rekompensat KDT została opisana w nocie 22.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE		
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	37	38
Utworzenie pozostałych rezerw	17	32
Likwidacja szkód/ usuwanie awarii	13	12
Przekazane darowizny	13	5
Odszkodowania	9	5
Koszty postępowania spornego	4	5
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych związanych z działalnością pozostałą	3	3
Pozostałe	27	27
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE, RAZEM	123	127

5.4 Przychody i koszty finansowe

	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Dywidendy	5	1
Odsetki	74	31
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych/rozwiązanie odpisów aktualizujących	35	14
Dodatnie różnice kursowe	28	14
PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	142	60
POZOSTAŁE PRZYCHODY FINANSOWE		
Odsetki od należności budżetowych	2	
Rozwiązanie rezerw	-	1
Pozostałe	1	2
POZOSTAŁE PRZYCHODY FINANSOWE	3	3
PRZYCHODY FINANSOWE, RAZEM	145	63

Grupa wykazuje przychody z tytułu odsetek głównie od środków pieniężnych. Wzrost pozycji aktualizacja wartości instrumentów finansowych spowodowany jest głównie wyceną opcji nabycia akcji Polimex.

	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Odsetki	116	97
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych	1	7
Strata na zbyciu inwestycji	92	-
Odpis aktualizujący	3	2
Ujemne różnice kursowe	2	10
KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	214	116
POZOSTAŁE KOSZTY FINANSOWE		
Koszty odsetkowe, w tym efekt zwijania dyskonta	126	132
Utworzenie rezerw (odsetki)	5	16
Pozostałe	2	1
POZOSTAŁE KOSZTY FINANSOWE	133	149
KOSZTY FINANSOWE, RAZEM	347	265

Koszty odsetek dotyczą głównie wyemitowanych obligacji, zaciągniętych kredytów i pożyczek. Koszt odsetkowy (efekt zwijania dyskonta) od pozycji niefinansowych dotyczy w głównej mierze rezerw rekultywacyjnych oraz rezerw na świadczenia pracownicze.

Strata na zbyciu inwestycji w wysokości 92 mln PLN wynika ze sprzedaży akcji spółki EXATEL S.A.

5.5 Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych wycenianych metodą praw własności

	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,76%	16,48%	25,00%	34,93%
OKRES ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2017				
Przychody	5.885	1.476	-	8
Wynik z działalności kontynuowanej	58	45	-	-
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych	9	7	-	-
Eliminacja transakcji niezrealizowanych	(5)	-	-	-
UDZIAŁ W WYNIKU JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH I WSPÓLKONTROLOWANYCH	4	7	-	-

Grupa dokonała korekty konsolidacyjnej dotyczącej marży ze sprzedaży węgla pomiędzy Polską Grupą Górniczną a Grupą.

Kwestia zakupu akcji Polimex Mostostal została szerzej opisana w nocie 22.4 niniejszego sprawozdania.

6. Odpisy aktualizujące wartość aktywów

	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH		
Zawiązanie odpisu	79	557
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH		
Zawiązanie odpisu	-	283
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ ZAPASÓW		
Zawiązanie odpisu	58	21
Rozwiązanie odpisu	18	14

Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych dotyczy w głównej mierze inwestycji odtworzeniowych w jednostkach wytwórczych, dla których w poprzednich okresach sprawozdawczych stwierdzono trwałą utratę wartości. Utworzony w poprzednim okresie odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych dotyczył głównie aktywów Segmentu Energetyka Odnawialna.

W bieżącym okresie Grupa objęła odpisem aktualizującym prawa majątkowe o wartości 37 mln PLN, które nie zostały zapisane na rachunku i w stosunku do których zostały we wrześniu 2017 roku wydane decyzje URE o zawieszeniu postępowania w sprawie wydania tych świadectw. Dodatkowo utworzono odpis aktualizujący w wysokości 20 mln PLN ze względu na obniżenie opłaty zastępczej, która jest bazą do wyceny części wytworzonych praw majątkowych. Odpis aktualizujący w łącznej wartości 57 mln PLN pomniejszył przychody ze sprzedaży.

7. Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres zakończony dnia 30 września 2017 roku oraz dnia 30 września 2016 roku przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	354	349
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	2	20
Odroczony podatek dochodowy	311	16
OBCIĄŻENIA PODATKOWE WYKAZYWANE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	667	385
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH		
Od wyceny instrumentów zabezpieczających	(12)	11
KORZYŚĆ PODATKOWA UJĘTA W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	(12)	11

Korekty dotyczące rozliczenia podatku dochodowego z lat ubiegłych dotyczą głównie zafakturowania sprzedaży za rok poprzedni w pierwszym półroczu roku bieżącego. W poprzednim okresie sprzedaż ujęto na podstawie szacunków, od których rozpoznano podatek odroczony.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

8. Istotne zwiększenia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa PGE zakupiła rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne o wartości 4.193 mln PLN. Największe nakłady poniesione zostały przez segment Energetyka Konwencjonalna (3.041 mln PLN) oraz segment Dystrybucja (1.060 mln PLN). Główne pozycje nakładów stanowiły: budowa bloków 5 – 6 w Elektrowni Opole (1.469 mln PLN), budowa bloku 11 w Elektrowni Turów (372 mln PLN), modernizacja bloków 1-3 w Elektrowni Turów (99 mln PLN) oraz budowa bloku gazowo-parowego w Elektrociepłowni Gorzów (58 mln PLN).

W bieżącym okresie Grupa sprzedała 100% akcji EXATEL S.A. Jednocześnie ze sprzedażą akcji spółki EXATEL S.A. Grupa utraciła kontrolę nad jej jednostką zależną ENERGO-TEL S.A. W wyniku tych transakcji wartość rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych Grupy zmniejszyła się o 340 mln PLN.

9. Przyszłe zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 30 września 2017 roku Grupa Kapitałowa PGE zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie około 7.096 mln PLN. Kwoty te przeznaczone będą głównie na budowę nowych bloków, modernizację majątku jednostek Grupy oraz zakup maszyn i urządzeń.

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016 <i>dane przekształcone*</i>
Energetyka Konwencjonalna	5.806	7.647
Dystrybucja	1.027	796
Energetyka Odnawialna	71	38
Obrót	2	2
Działalność pozostała	190	201
PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE, RAZEM	7.096	8.684

*Z danych na 31 grudnia 2016 roku wyłączono zakres opcjonalny umowy doradczej zawartej przez PGE EJ1 sp. z o.o.

Najbardziej istotne przyszłe zobowiązania inwestycyjne dotyczą:

- Energetyka Konwencjonalna:
 - Oddział Elektrownia Opole – budowa bloków nr 5 i 6 – około 1.576 mln PLN,
 - Oddział Elektrownia Turów – budowa nowego bloku energetycznego – około 2.713 mln PLN,
 - Oddział Elektrownia Turów – modernizacja bloków 1-3 – około 516 mln PLN,
 - Oddział Elektrociepłownia Rzeszów - budowa Instalacji Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii – około 238 mln PLN,
- Dystrybucja – zobowiązania inwestycyjne związane z majątkiem sieciowym w łącznej wysokości około 1.027 mln PLN,
- Działalność pozostała, PGE EJ1 sp. z o.o. – umowa na usługi doradztwa technicznego w procesie inwestycyjnym związanym z budową pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, zakres podstawowy 177 mln PLN. Opcjonalny zakres umowy uwzględnia kwotę około 1.100 mln PLN.

10. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych wyceniane metodą praw własności

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o.	528	391
Polimex Mostostal S.A.	88	-
ElectroMobility Poland S.A.	2	3
PEC Bogatynia Sp. z o.o.	8	8
INWESTYCJE WYCENIANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	626	402

Grupa jest w trakcie prac związanych z alokacją ceny nabycia Polimex. Z tego względu inwestycję w skonsolidowanym sprawozdaniu GK PGE za III kwartały 2017 roku ujęto w cenie nabycia, skorygowanej o wycenę metodą praw własności przez okres wywierania znaczącego wpływu na Grupę Polimex-Mostostal. Kwestia nabycia akcji w spółce Polimex Mostostal S.A. została szerzej opisana w nocie 22.4 niniejszego sprawozdania.

Nowa umowa inwestycyjna dotycząca Polskiej Grupy Górniczej została opisana w nocie 22.2.

11. Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

11.1 Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	1.545	1.559
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową aktywów finansowych	11	16
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zobowiązań	247	272
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zapasów	14	15
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	-	253
Rezerwa na koszty rekultywacji	501	472
Rezerwa na zakup uprawnień do emisji CO ₂	160	220
Rezerwy na świadczenia pracownicze	543	529
Pozostałe rezerwy	87	129
Nieodpłatnie otrzymana infrastruktura i otrzymane opłaty przyłączeniowe	114	129
Pozostałe	18	15
AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	3.240	3.609

11.2 Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	3.228	2.945
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową praw majątkowych pochodzenia energii	36	65
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową aktywów finansowych	334	377
Uprawnienia do emisji CO ₂	269	439
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	589	680
Pozostałe	35	26
REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	4.491	4.532

PO SKOMPENSOWANIU AKTYWA I REZERWY W POSZCZEGÓLNYCH SPÓŁKACH PODATEK ODROZONY GRUPY PREZENTOWANY JEST JAKO:

Aktywa z tytułu podatku dochodowego	258	268
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	(1.509)	(1.191)

12. Uprawnienia do emisji CO₂ na własne potrzeby

Uprawnienia do emisji CO₂ (EUA) otrzymują jednostki wytwórcze należące do Grupy Kapitałowej PGE, które są objęte postanowieniami ustawy z dnia 12 czerwca 2015 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Począwszy od 2013 roku bezwarunkowo przyznawana jest tylko część uprawnień EUA na emisje CO₂ wynikające z produkcji energii cieplnej, natomiast na emisje CO₂ wynikające z produkcji energii elektrycznej co do zasady nie ma bezpłatnych uprawnień EUA. Na mocy art. 10c Dyrektywy 2009/29/WE wprowadzono możliwość czasowego odstępstwa (derogacji) od zasady braku nieodpłatnych przydziałów uprawnień EUA na emisje CO₂ związane z wytwarzaną energią elektryczną, pod warunkiem realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI). Warunkiem otrzymania bezpłatnych uprawnień EUA na pokrycie emisji CO₂ związanych z wytwarzaną energią elektryczną jest coroczne przedstawienie sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań wymienionych w KPI.

We wrześniu 2016 roku Grupa Kapitałowa PGE złożyła sprawozdania z realizacji inwestycji ujętych w KPI w celu uzyskania przydziałów EUA na emisje CO₂ dla instalacji wytwarzających energię elektryczną. Uprawnienia zostały wydane w kwietniu 2017 roku i posłużyły do pokrycia emisji CO₂ za 2016 rok (około 19 mln EUA). W przypadku uprawnień EUA na emisje CO₂ na z wytwarzaną energią cieplną harmonogram przydziału jest odmienny – w lutym 2017 roku zostały wydane uprawnienia EUA, które posłużą na pokrycie emisji CO₂ za 2017 rok (około 750 tys. EUA).

We wrześniu 2017 roku Grupa Kapitałowa PGE złożyła kolejne sprawozdania z realizacji inwestycji ujętych w KPI w celu uzyskania przydziałów EUA na emisję CO₂ dla instalacji wytwarzających energię elektryczną, uzasadnionych wydatkami poniesionymi na realizację zadań inwestycyjnych ujętych w KPI w okresie od 1 lipca 2016 roku do 30 czerwca 2017 roku. Ocena formalna złożonych dokumentów powinna zakończyć się do 30 listopada 2017 roku.

EUA	Stan na dzień września 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
	Ilość (mln Mg)	Wartość	Ilość (mln Mg)	Wartość
STAN NA DZIEŃ 1 STYCZNIA	85	2.349	77	2.172
Zakup	10	224	40	937
Przyznane nieodpłatnie	20	-	26	-
Umorzenie	(56)	(1.156)	(58)	(760)
STAN NA DZIEŃ SPRAWOZDAWCZY	59	1.417	85	2.349

Spadek wartości uprawnień do emisji CO₂ będących w posiadaniu Grupy Kapitałowej PGE na 30 września 2017 roku wynika między innymi z rozpoczęcia zakupów na rynku terminowym.

13. Pozostałe aktywa krótko i długoterminowe

13.1 Pozostałe aktywa długoterminowe

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie	552	713
Pozostałe aktywa długoterminowe	14	17
POZOSTAŁE AKTYWA, RAZEM	566	730

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą głównie projektów inwestycyjnych prowadzonych przez segment Energetyki Konwencjonalnej.

13.2 Pozostałe aktywa krótkoterminowe

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016 <i>dane przekształcone</i>
KOSZTY ROZLICZANE W CZASIE		
Opłaty, prowizje	36	34
ZFŚS	36	2
Nadwyżka umorzenia praw majątkowych pochodzenia energii ponad obowiązek	36	-
Kontrakty długoterminowe	22	3
Opłaty za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej, leśnej	12	4
Usługi informatyczne	8	6
Ubezpieczenia majątkowe i deliktowe	5	2
Opłata z tytułu wieczystego użytkowania gruntów	4	-
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	20	16
INNE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE		
Należności z tytułu naliczonego VAT	198	222
Należności z tytułu akcyzy	75	100
Zaliczki na dostawy	11	6
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	17	21
POZOSTAŁE AKTYWA, RAZEM	480	416

Kwota należności z tytułu naliczonego VAT związana jest z szacunkiem sprzedaży energii elektrycznej nieodczytanej na urządzeniach pomiarowych na dzień sprawozdawczy. Kwota należności z tytułu akcyzy dotyczy zwolnienia od akcyzy energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, na podstawie dokumentu potwierdzającego umorzenie świadectwa pochodzenia energii.

14. Wybrane aktywa finansowe

Wartość księgowa aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu nie odbiega istotnie od ich wartości godziwej.

14.1 Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe

	Stan na dzień 30 września 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Należności z tytułu dostaw i usług	-	2.439	-	2.705
Rekompensaty z tytułu KDT	-	938	-	1.241
Papiery dłużne w tym obligacje	89	5	89	-
Lokaty i depozyty	147	4	136	2.300
Kaucje i wadia	1	23	2	12
Pozostałe należności finansowe	9	73	10	67
NALEŻNOŚCI FINANSOWE, RAZEM	246	3.482	237	6.325

14.2 Środki pieniężne

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, z reguły od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Środki pieniężne w banku i kasie	967	808
Lokaty typu overnight	21	42
Lokaty krótkoterminowe	4.615	1.819
RAZEM	5.603	2.669
Odsetki naliczone od środków pieniężnych, nie otrzymane na dzień sprawozdawczy	(1)	(2)
Różnice kursowe od środków pieniężnych w walutach	(1)	(1)
Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w rachunku przepływów	5.601	2.666
<i>w tym o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	98	107
Pozostające do dyspozycji limity kredytowe	6.573	6.081
<i>w tym limity kredytowe w rachunku bieżącym</i>	2.001	2.001

Szczegółowy opis zawartych umów kredytowych został zaprezentowany w nocie 18.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych dotyczą przede wszystkim:

- środków otrzymanych jako gwarancja zabezpieczenia należytego wykonania umów oraz środków otrzymanych jako wadia przetargowe,
- środków stanowiących zabezpieczenie rozliczeń jednostek Grupy Kapitałowej PGE z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A.

15. Instrumenty pochodne

	Stan na dzień 30 września 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
INSTRUMENTY POCHODNE, DLA KTÓRYCH NIE JEST STOSOWANA RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ				
Forward walutowy	2	-	1	-
Forward towarowy	-	-	8	-
Transakcje zabezpieczające IRS	-	11	-	30
Opcje	35	-	-	-
INSTRUMENTY POCHODNE, DLA KTÓRYCH JEST STOSOWANA RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ				
Transakcje zabezpieczające CCIRS	116	-	231	-
Transakcje zabezpieczające IRS	99	16	125	-
INSTRUMENTY POCHODNE, RAZEM	252	27	365	30
część krótkoterminowa	2	-	9	-
część długoterminowa	250	27	356	30

Opcje

20 stycznia 2017 roku PGE S.A. nabyła od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. opcję Call na zakup akcji Polimex-Mostostal S.A. Terminy realizacji opcji ustalono na: 30 lipca 2020 roku, 30 lipca 2021 roku i 30 lipca 2022 roku.

Transakcje IRS

W bieżącym okresie PGE S.A. zawarła transakcję IRS zabezpieczającą stopę procentową od zaciągniętego kredytu o wartości nominalnej 500 mln PLN. Dla ujęcia powyższej transakcji IRS Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

W 2016 roku PGE S.A. zawarła transakcje IRS zabezpieczające stopę procentową od zaciągniętych kredytów o łącznej wartości nominalnej 4.630 mln PLN. Dla ujęcia powyższych transakcji IRS Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

Wpływ rachunkowości zabezpieczeń został przedstawiony w nocie 16.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

W 2014 roku PGE S.A. zawarła transakcje IRS zabezpieczające stopę procentową od wyemitowanych obligacji o wartości nominalnej 1 mld PLN. Płatności wynikające z transakcji IRS są skorelowane z płatnościami odsetek od obligacji. Zmiana wartości godziwej transakcji IRS jest ujmowana w całości w rachunku zysków i strat.

W 2003 roku PGE Elektrownia Turów S.A. (obecnie Oddział PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.) zawarła transakcję zabezpieczającą IRS – swap. Zabezpiecza ona wysokość składowych zmiennych (USD LIBOR 6m) oprocentowania kredytu inwestycyjnego o wartości 80 milionów USD z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym zaciągniętego na finansowanie inwestycji w Elektrowni Turów. Zmiana wartości godziwej transakcji IRS jest ujmowana w całości w rachunku zysków i strat.

Transakcje zabezpieczające CCIRS

W związku z zawarciem pożyczek ze spółką PGE Sweden AB (publ), PGE S.A. zawarła transakcje CCIRS, zabezpieczające kurs walutowy spłaty kapitału i odsetek oraz stopę procentową. W transakcjach tych banki-kontrahenci płacą PGE S.A. odsetki oparte na stopie stałej w EUR, a PGE S.A. płaci odsetki oparte na stopie stałej w PLN. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym odpowiednia część transakcji CCIRS traktowana jest jako zabezpieczenie obligacji wyemitowanych przez PGE Sweden AB (publ).

Dla ujęcia powyższej transakcji CCIRS Grupa Kapitałowa PGE stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Wpływ rachunkowości zabezpieczeń został przedstawiony w nocie 16.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

16. Kapitały własne

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie optymalnej struktury kapitału w długim okresie, zapewnienie dobrego standingu finansowego i bezpiecznych wskaźników struktury kapitału, które wspierająby działalność operacyjną Grupy Kapitałowej PGE. Istotne jest także utrzymanie silnej bazy kapitałowej, będącej podstawą budowania zaufania ze strony przyszłych inwestorów, kredytodawców oraz rynku i zapewniającej przyszły rozwój Grupy Kapitałowej.

16.1 Kapitał podstawowy

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
1.470.576.500 akcji zwykłych serii A o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	15.073	15.073
259.513.500 akcji zwykłych serii B o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	2.660	2.660
73.228.888 akcji zwykłych serii C o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	751	751
66.441.941 akcji zwykłych serii D o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	681	681
RAZEM KAPITAŁ PODSTAWOWY	19.165	19.165

Wszystkie akcje Spółki zostały opłacone.

Po dniu sprawozdawczym do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału podstawowego Spółki.

Prawa akcjonariuszy - Uprawnienia Skarbu Państwa dotyczące działalności Spółki

Spółka wchodzi w skład Grupy Kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., w stosunku do której Skarb Państwa posiada szczególne uprawnienia, dopóki pozostaje jej akcjonariuszem.

Szczególne uprawnienia Skarbu Państwa, które mogą mieć zastosowanie do spółek z Grupy Kapitałowej PGE, przewiduje ustawa z dnia 18 marca 2010 roku o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw energii oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (tj. Dz. U. z 2016 roku, poz. 2012). Ustawa określa szczególne uprawnienia przysługujące ministrowi właściwemu do spraw energii w spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych, prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych, których mienie zostało ujawnione w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej.

Na podstawie przedmiotowych przepisów minister właściwy do spraw energii, może wyrazić sprzeciw wobec podjętej przez Zarząd uchwały lub innej dokonanej przez Zarząd czynności prawnej, której przedmiotem jest rozporządzenie składnikiem mienia stanowiące zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej. Sprzeciwem mogą być objęte również uchwały organu spółki dotyczące:

- rozwiązania spółki,
- zmiany przeznaczenia lub zaniechania eksploatacji składnika mienia wchodzącego w skład infrastruktury krytycznej,
- zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa spółki,
- zbycia albo wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- przyjęcia planu rzeczowo-finansowego, planu działalności inwestycyjnej lub wieloletniego planu strategicznego,
- przeniesienia siedziby spółki za granicę,

jeżeli wykonanie takiej uchwały stanowiłoby rzeczywiste zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej. Sprzeciw wyrażany jest w formie decyzji administracyjnej.

16.2 Kapitał z wyceny instrumentów finansowych

	Okres zakończony 30 września 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA	147	(21)
Zmiana kapitału z wyceny instrumentów finansowych	(61)	207
Wycena instrumentów zabezpieczających w tym:	(60)	206
<i>Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie</i>	<i>(146)</i>	<i>313</i>
<i>Naliczone odsetki na instrumencie pochodnym przeniesione z kapitału z wyceny i ujęte w kosztach odsetkowych</i>	<i>12</i>	<i>1</i>
<i>Rewaluacja walutowa transakcji CCIRS przeniesiona z kapitału i ujęta w wyniku z różnic kursowych</i>	<i>76</i>	<i>(107)</i>
<i>Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat</i>	<i>(2)</i>	<i>(1)</i>
Wycena pozostałych instrumentów finansowych	(1)	1
Podatek odroczony	12	(39)
KAPITAŁ Z WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH PO UWZGLĘDNIENIU PODATKU ODROZONEGO	98	147

Na kapitał z wyceny instrumentów finansowych składa się w głównej mierze wycena z tytułu wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

16.3 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

	Dywidenda wypłacona lub zadeklarowana z zysków roku zakończony dnia		
	30 września 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
DYWIDENDY GOTÓWKOWE Z AKCJI ZWYKŁYCH			
Dywidenda z zysków zatrzymanych	-	-	467
Dywidendy gotówkowe na akcję (w złotych)	-	-	0,25

Dywidenda z zysków 2017 roku

W ciągu okresu sprawozdawczego oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka nie dokonywała wypłat zaliczek na poczet dywidendy.

11 maja 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o zmianie polityki dywidendy. Wobec konieczności finansowania ambitnego programu rozwoju, mając na względzie ograniczenie wzrostu poziomu zadłużenia, Zarząd Spółki rekomenduje zawieszenie wypłaty dywidendy z zysków za lata 2016, 2017 i 2018.

Po tym okresie Zarząd Spółki zamierza rekomendować Walnemu Zgromadzeniu Spółki wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy na poziomie 40-50% skonsolidowanego zysku netto przypadającego dla akcjonariuszy jednostki dominującej, korygowanego o wielkość odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych.

Wypłata każdej dywidendy będzie uzależniona w szczególności od ogólnej wysokości zadłużenia Spółki, spodziewanych nakładów kapitałowych i potencjalnych akwizycji.

Dywidenda z zysków 2016 roku

Zgodnie ze zaktualizowaną Polityką dywidendy, 27 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGE S.A. podjęło uchwałę, zgodnie z którą cały zysk osiągnięty w 2016 roku w wysokości 1.598 mln PLN przeznaczono na kapitał zapasowy Spółki.

Dywidenda z zysków 2015 roku

28 czerwca 2016 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGE S.A. przeznaczyło z zysku roku 2015 kwotę 467 mln PLN na wypłatę dywidendy (co stanowi 0,25 złotych na akcję). Dywidenda została wypłacona 14 października 2016 roku.

17. Rezerwy

Wartość księgowa rezerw przedstawia się następująco:

	Stan na dzień 30 września 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Świadczenia pracownicze	2.138	688	2.148	543
Rezerwa na koszty rekultywacji	2.827	4	2.666	4
Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	-	844	-	1.154
Rezerwy na wartość praw majątkowych przeznaczonych do umorzenia	-	198	-	416
Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	77	11	91	12
Pozostałe rezerwy	105	60	99	52
RAZEM REZERWY	5.147	1.805	5.004	2.181

Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia pracownicze	Rezerwa na koszty rekultywacji	Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Pozostałe	Razem
1 STYCZNIA 2017	2.691	2.670	1.154	416	103	151	7.185
Koszty bieżącego zatrudnienia	48	-	-	-	-	-	48
Koszty przeszłego zatrudnienia	(2)	-	-	-	-	-	(2)
Koszty odsetek	60	66	-	-	-	-	126
Wypłacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	(392)	-	(1.156)	(776)	-	(15)	(2.339)
Rozwiązane rezerwy	(21)	-	-	(12)	(22)	(10)	(65)
Utworzone rezerwy - koszty	458	35	844	570	7	36	1.950
Utworzone rezerwy - nakłady	-	58	-	-	-	-	58
Zmiana składu Grupy	(8)	-	-	-	-	(4)	(12)
Pozostałe zmiany	(8)	2	2	-	-	7	3
30 WRZEŚNIA 2017	2.826	2.831	844	198	88	165	6.952

	Świadczenia pracownicze	Rezerwa na koszty rekultywacji	Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Pozostałe	Razem
1 STYCZNIA 2016	3.013	3.350	760	380	117	233	7.853
Zyski i straty aktuarialne z wyłączeniem korekty stopy dyskonta	(175)	-	-	-	-	-	(175)
Koszty bieżącego zatrudnienia	74	-	-	-	-	-	74
Koszty przeszłego zatrudnienia	(23)	-	-	-	-	-	(23)
Koszty odsetek	82	99	-	-	-	-	181
Zmiana stopy dyskontowej i innych założeń	(121)	(460)	-	-	-	-	(581)
Wypłacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	(691)	(1)	(760)	(336)	-	(104)	(1.892)
Rozwiązane rezerwy	(59)	(449)	-	(3)	(30)	(27)	(568)
Utworzone rezerwy - koszty	577	34	1.154	375	16	67	2.223
Utworzone rezerwy - nakłady	-	92	-	-	-	-	92
Pozostałe zmiany	14	5	-	-	-	(18)	1
31 GRUDNIA 2016	2.691	2.670	1.154	416	103	151	7.185

17.1 Rezerwa na świadczenia pracownicze

Spółki Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwy na:

- świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia – 1.588 mln PLN (1.570 mln PLN na 31 grudnia 2016 roku),
- nagrody jubileuszowe - 765 mln PLN (788 mln PLN na 31 grudnia 2016 roku),
- pozostałe świadczenia (premie, niewykorzystane urlopy itp.) – 473 mln PLN (333 mln PLN na 31 grudnia 2016 roku).

17.2 Rezerwa na koszty rekultywacji

Rezerwa na rekultywację wyrobisk kopalnianych

Po zakończeniu wydobywania węgla teren po kopalniach odkrywkowych należących do Grupy Kapitałowej PGE będzie zrehabilitowany. Według obecnych planów koszty będą ponoszone w latach 2023 – 2069 (w przypadku PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów) oraz w latach 2045 – 2087 (w przypadku PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów).

Grupa Kapitałowa PGE tworzy rezerwy na rekultywację wyrobisk końcowych. Kwota rezerwy prezentowana w sprawozdaniu finansowym obejmuje również wartość Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego tworzonego zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze. Wartość rezerwy na dzień 30 września 2017 roku wynosi 2.503 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2016 roku 2.366 mln PLN.

Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów

Jednostki wytwórcze tworzą rezerwę na rekultywację składowisk odpadów paleniskowych. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 117 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2016 roku 98 mln PLN.

Rezerwa na rekultywację terenów po farmach wiatrowych

Spółki będące właścicielami farm wiatrowych tworzą rezerwy na rekultywację terenów. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 51 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2016 roku 49 mln PLN.

Koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych

Obowiązek przeprowadzenia likwidacji i rekultywacji terenu wynika z „Pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji produkującej energię elektryczną oraz energię ciepłą”, w którym określono sposób restytucji terenu. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 160 mln PLN (157 mln PLN na dzień 31 grudnia 2016 roku) i dotyczy niektórych aktywów segmentu Energetyka Konwencjonalna i Energetyka Odnawialna.

17.3 Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO₂

Co do zasady rezerwę na zobowiązania z tytułu emisji CO₂ jednostki Grupy Kapitałowej PGE ewidencjonują w odniesieniu do niedoboru uprawnień do emisji CO₂ przyznanym nieodpłatnie. Wysokość rezerwy uwzględnia wartość EUA zakupionych. Jak opisano w nocie 12 niniejszego sprawozdania finansowego Grupa Kapitałowa PGE jest uprawniona do otrzymania nieodpłatnych uprawnień do emisji CO₂ w związku z poniesionymi nakładami na inwestycje zgłoszone do Krajowego Planu Inwestycyjnego. Przy kalkulacji rezerwy uwzględniane są również te uprawnienia.

17.4 Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwę na wartość praw pochodzenia energii, dotyczących sprzedaży zrealizowanej w okresie sprawozdawczym lub w okresach poprzednich, w części nieumorzonej do dnia sprawozdawczego. Wartość rezerwy na 30 września 2017 roku wynosi 198 mln PLN (416 mln PLN w okresie porównawczym) i tworzona jest głównie przez PGE Obrót S.A.

17.5 Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości

Spółki Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwę na odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości, które zostały zgłoszone w postępowaniu sądowym. Kwestia ta dotyczy głównie spółki dystrybucyjnej, posiadającej majątek sieciowy. Rezerwa ujęta na dzień sprawozdawczy wynosi łącznie około 88 mln PLN (w tym 42 mln PLN na sprawy rozpatrywane w postępowaniu sądowym). W okresie porównawczym wartość rezerwy wyniosła 103 mln PLN (w tym 43 mln PLN na sprawy rozpatrywane w postępowaniu sądowym).

17.6 Pozostałe rezerwy

Najbardziej istotną pozycją są roszczenia dotyczące podatku od nieruchomości w wysokości 93 mln PLN (90 mln PLN w roku ubiegłym). Rezerwy te dotyczy głównie PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole.

18. Zobowiązania finansowe

Wartość zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu stanowi racjonalne przybliżenie ich wartości godziwych, za wyjątkiem obligacji wyemitowanych przez spółkę PGE Sweden AB (publ).

Obligacje wyemitowane przez PGE Sweden AB (publ) są oparte o stałą stopę procentową. Ich wartość wg zamortyzowanego kosztu wykazywana w niniejszym sprawozdaniu finansowym na dzień 30 września 2017 roku wynosi 640 mln EUR, a szacowana wartość godziwa 655 mln EUR. Wskaźniki przyjęte do wyceny należą do Poziomu 2 hierarchii wartości godziwej.

18.1 Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing

	Stan na dzień 30 września 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Kredyty i pożyczki	5.729	300	5.839	332
Wyemitowane obligacje	2.705	1.058	3.764	78
Leasing	-	-	-	1
RAZEM KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI, OBLIGACJE I LEASING	8.434	1.358	9.603	411

Kredyty i pożyczki

W ramach zaprezentowanych wyżej kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2017 roku Grupa Kapitałowa PGE wykazuje między innymi:

- kredyt inwestycyjny zaciągnięty przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Nordyckim Banku Inwestycyjnym w celu sfinansowania budowy bloku 858 MW w Elektrowni Bełchatów – o wartości 526 mln PLN,
- kredyty inwestycyjne zaciągnięte przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Nordyckim Banku Inwestycyjnym i UBS Investment Bank AG w celu sfinansowania modernizacji bloków energetycznych numer 1-6 w Elektrowni Turów – o łącznej wartości 74 mln PLN,
- kredyty inwestycyjne zaciągnięte przez PGE S.A. w Banku Gospodarstwa Krajowego S.A. o łącznej wartości 1.512 mln PLN,
- długoterminową umowę kredytową z konsorcjum banków w składzie: BNP Paribas S.A., Société Générale S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., ING Bank Śląski S.A., Bank Zachodni WBK S.A., mBank S.A., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A. zawartą 7 września 2015 roku. Umowa obejmuje udzielenie przez banki kredytu w dwóch częściach tj. kredytu terminowego i kredytu odnawialnego.
Część kredytu terminowego została wypłacona i stan zadłużenia na dzień 30 września 2017 roku wynosi 3.625 mln PLN. Kredyt w części odnawialnej do kwoty 1.870 mln PLN nie został niewykorzystany przez PGE S.A.

W dniu 7 czerwca 2017 roku PGE S.A. zawarła Umowę Kredytu na kwotę 500 mln PLN z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z datą zapadalności umowy przypadającą na 7 czerwca 2028 roku, kwota pozyskana na podstawie umowy zostanie przeznaczona na wybrane projekty związane z modernizacją i rozbudową sieci dystrybucyjnej. Na dzień 30 września 2017 roku kredyt nie był wykorzystany.

Dotatkowo 27 października 2015 roku PGE S.A. zawarła z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym dwie umowy kredytowe na łączną kwotę prawie 2.000 mln PLN. Kwota 1.500 mln PLN, pozyskana na podstawie pierwszej z umów, przeznaczona zostanie na projekty związane z modernizacją i rozbudową sieci dystrybucyjnych. Środki pochodzące z drugiej umowy, czyli pozostałe 490 mln PLN, przeznaczone zostaną na finansowanie i refinansowanie budowy bloków kogeneracyjnych Elektrociepłowni Gorzów i Elektrociepłowni Rzeszów. Europejski Bank Inwestycyjny udostępni kredyty do 22 miesięcy od daty podpisania umów. Kredyt powinien zostać spłacony w ciągu 15 lat od przekazania ostatniej transzy. Na dzień 30 września 2017 roku powyższe kredyty nie były wykorzystane.

Na dzień 30 września 2017 roku wartość pozostających do dyspozycji limitów kredytowych w rachunku bieżącym istotnych spółek Grupy Kapitałowej PGE wyniosła 2.001 mln PLN.

Wyemitowane obligacje

Grupa posiada możliwość finansowania działalności poprzez dwa programy emisji obligacji:

- Program emisji obligacji na kwotę 5 mld PLN kierowany do inwestorów z polskiego rynku kapitałowego. 27 czerwca 2013 roku została przeprowadzona pierwsza niepubliczna emisja 5-letnich, kuponowych obligacji na okaziciela o zmiennym oprocentowaniu w ramach niniejszego programu. Wartość nominalna emisji wyniosła 1 mld PLN, a termin zapadalności obligacji to 27 czerwca 2018 roku. W dniu 29 sierpnia 2013 roku obligacje zostały wprowadzone do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez BondSpot S.A. oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
- Program Emisji Euroobligacji Średnioterminowych na kwotę 2 mld EUR ustanowiony w dniu 22 maja 2014 roku łącznie przez PGE S.A. oraz PGE Sweden AB (publ), spółkę w 100% zależną od PGE S.A. W ramach Programu PGE Sweden AB (publ) może emitować euroobligacje do kwoty 2 mld EUR o minimalnym terminie zapadalności 1 roku. 9 czerwca 2014 roku PGE Sweden AB (publ) wyemitowała euroobligacje w łącznej kwocie 500 mln EUR i pięcioletnim terminie zapadalności, a 1 sierpnia 2014 roku wyemitowała obligacje o wartości 138 mln EUR i okresie zapadalności 15 lat.

18.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe

	Stan na dzień 30 września 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	803	-	976
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	5	707	12	1.225
Otrzymane kaucje i wadła	22	67	21	65
Zobowiązania z tytułu KDT	-	-	-	1.253
Inne	1	47	-	37
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	28	1.624	33	3.556

Zmniejszenie zobowiązań z tytułu KDT wynika z wydania korzystnej dla Grupy decyzji odnośnie wysokości tzw. korekty końcowej. Opis kwestii KDT został zamieszczony w nocie nr 22.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

19. Zobowiązania i należności warunkowe. Sprawy sądowe

19.1 Zobowiązania warunkowe

	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Zabezpieczenie zwrotu dotacji z funduszy środowiskowych	474	469
Zabezpieczenie zwrotu otrzymanych nieodpłatnie uprawnień	115	115
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych	116	73
Roszczenia pracowników	1	1
Roszczenia z tytułu kar umownych	12	12
Inne zobowiązania warunkowe	38	61
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, RAZEM	756	731

Zabezpieczenie zwrotu dotacji z funduszy środowiskowych

Zobowiązania przedstawiają wartość możliwych przyszłych zwrotów środków otrzymanych przez spółki Grupy Kapitałowej PGE z funduszy środowiskowych na wybrane inwestycje. Zwrot środków będzie musiał nastąpić, jeżeli inwestycje, na które otrzymano dofinansowanie, nie przyniosą oczekiwanego efektu środowiskowego.

Zabezpieczenie zwrotu otrzymanych nieodpłatnie uprawnień

Zobowiązanie warunkowe wynikające z ryzyka konieczności zwrotu równowartości uzyskanych uprawnień do emisji CO₂ (wraz z odsetkami) zbilansowanych w 2013 i 2014 roku nakładami inwestycyjnymi, dla których występuje ryzyko nieuzyskania zatwierdzenia wskaźników zgodności.

Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych

Zobowiązanie warunkowe dotyczy głównie sporu z WorleyParsons, który wystąpił z pozwem o zapłatę kwoty 59 mln PLN tytułem należnego w ocenie powoda wynagrodzenia oraz zwrotu kwoty, zdaniem powoda nienależnie pobranej przez PGE EJ 1 sp. z o.o. z gwarancji bankowej. PGE EJ 1 sp. z o.o. złożyła odpowiedź na pozew. Ponadto wartość roszczeń wymienionych w pozwie WorleyParsons w kwocie 54 mln PLN została objęta złożonym w dniu 13 marca 2015 roku przez WorleyParsons żądaniem zapłaty kwoty 92 mln PLN w związku z rozwiązaniem umowy. Pismem otrzymanym dnia 24 marca 2017 roku WorleyParsons rozszerzył powództwo w sprawie z kwoty 59 mln PLN na kwotę 104 mln PLN (tj. o kwotę 45 mln PLN). Grupa nie uznaje zgłoszonych w stosunku do niej roszczeń, a ewentualne ich zasądzenie przez sąd uważa za mało prawdopodobne. Rozprawa w sprawie wyznaczona została na dzień 8 grudnia 2017 roku.

Roszczenia z tytułu kar umownych

Zobowiązanie warunkowe dotyczy naliczonych kar umownych za opóźnienia w realizacji inwestycji wystawionych przez Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino spółce PGE Zespół Elektrowni Dolna Odra S.A. (obecnie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.). Grupa zobowiązała się wobec Gminy Gryfino do realizacji dwóch inwestycji o łącznej wartości nie niższej niż 8 mln PLN do końca 2018 roku. Niezrealizowanie inwestycji objętych ugodą oznaczać będzie dochodzenie przez Gminę Gryfino roszczeń z tytułu kar określonych w umowie.

19.2 Pozostałe istotne kwestie związane ze zobowiązaniami warunkowymi

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Jak zostało przedstawione w notce 17.5 Grupa Kapitałowa PGE tworzy rezerwę na spory dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości służących działalności dystrybucyjnej, które zostały zgłoszone w postępowaniu sądowym. Ponadto w Grupie Kapitałowej PGE występują spory na wcześniejszych etapach postępowania, a także nie można wykluczyć zwiększenia liczby i wartości podobnych roszczeń w przyszłości.

Zobowiązania kontraktowe dotyczące zakupu paliw

Zgodnie z zawartymi umowami na zakup paliw (głównie węgla i gazu), Grupa Kapitałowa PGE zobowiązana jest do odebrania określonej minimalnej ilości paliw, a także do nieprzekroczenia określonej wielkości maksymalnej poboru gazu w poszczególnych godzinach i miesiącach. Brak odebrania minimalnych ilości paliw określonych w umowach może skutkować koniecznością uiszczenia odpowiednich opłat (w przypadku paliwa gazowego ilości nieodebrane przez poszczególne elektrociepłownie, ale opłacone, mogą być odebrane w ciągu kolejnych trzech lat umownych).

W ocenie Grupy Kapitałowej PGE warunki dostaw paliw do jednostek wytwórczych w przytoczonym powyżej zakresie nie odbiegają od warunków dostaw do innych elektrowni stosowanych na polskim rynku.

19.3 Należności warunkowe

Na dzień sprawozdawczy Grupa Kapitałowa posiada należności warunkowe na kwotę 5 mln PLN z tytułu niezbilansowania zakupu i sprzedaży energii na rynku krajowym. W roku poprzednim na dzień 31 grudnia 2016 roku zdarzenie to wystąpiło po stronie zobowiązań warunkowych i wynosiło 19 mln PLN.

19.4 Inne sprawy sądowe i sporne

Kwestia odszkodowania dotyczącego konwersji akcji

Byli akcjonariusze PGE Górnictwo i Energetyka S.A. występują do sądów z wnioskami o zawezwanie PGE S.A. do prób ugodowych o zapłatę odszkodowania z tytułu nieprawidłowego, ich zdaniem, ustalenia parytetu wymiany akcji spółki PGE Górnictwo i Energetyka S.A. na akcje PGE S.A. w procesie konsolidacji, jaki miał miejsce w 2010 roku. Łączna wartość dotychczasowych roszczeń wynikających z zawezwań do prób ugodowych skierowanych przez byłych akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A. wynosi ponad 10 mln PLN.

Niezależnie od powyższego 12 listopada 2014 roku spółka Socrates Investment S.A. (nabywca wierzytelności od byłych akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A.) złożył pozew sądowy o zasądzenie odszkodowania w łącznej kwocie ponad 493 mln PLN (plus odsetki) za szkodę poniesioną w związku z nieprawidłowym (jej zdaniem) ustaleniem parytetu wymiany akcji w procesie połączenia spółki PGE Górnictwo i Energetyka S.A. z PGE S.A. Spółka złożyła odpowiedź na pozew i obecnie toczy się postępowanie sądowe w pierwszej instancji.

Ponadto z podobnym roszczeniem wystąpiła spółka Pozwy sp. z o.o., nabywca wierzytelności byłych akcjonariuszy spółki PGE Elektrownia Opole S.A. Spółka Pozwy sp. z o.o. pozwem wniesionym do Sądu Okręgowego w Warszawie przeciwko PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE S.A. oraz PwC Polska sp. z o.o. (dalej jako Pozwani) wniosła o zasądzenie od Pozwanych na zasadzie in solidum, ewentualnie solidarnie na rzecz Pozwy sp. z o.o. odszkodowania w łącznej kwocie ponad 260 mln PLN wraz z odsetkami z tytułu rzekomo nieprawidłowego (jej zdaniem) ustalenia stosunku wymiany akcji PGE Elektrownia Opole S.A. na akcje PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w procesie łączenia tych spółek. Pozew ten został do PGE S.A. doręczony w dniu 9 marca 2017 roku, zaś termin na złożenie odpowiedzi na pozew został wyznaczony przez sąd do dnia 9 lipca 2017 roku. Spółki PGE S.A. i PGE GiEK S.A. 8 lipca 2017 roku złożyły odpowiedź na pozew i obecnie toczy się postępowanie sądowe w pierwszej instancji.

Spółki z Grupy PGE nie uznają żądań Socrates Investment S.A., Pozwy sp. z o.o. oraz pozostałych akcjonariuszy występujących z zawezwaniami do prób ugodowych. Zdaniem PGE S.A. roszczenia te są bezzasadne, a cały proces konsolidacji był przeprowadzony rzetelnie i prawidłowo. Sama wartość akcji spółek podlegających połączeniu została określona przez niezależną spółkę PwC Polska sp. z o.o. Dodatkowo plany połączenia ww. spółek, w tym parytety wymiany akcji, były badane w zakresie poprawności i rzetelności przez wyznaczonego przez sąd rejestrowy biegłego, który nie stwierdził żadnych nieprawidłowości. Następnie sąd zarejestrował połączenia ww. spółek.

Na zgłoszone roszczenia Grupa PGE nie utworzyła rezerwy.

Pozwy o stwierdzenie nieważności uchwał Walnych Zgromadzeń

W dniu 1 kwietnia 2014 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwał nr 1, 2 oraz 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 6 lutego 2014 roku. Spółka wniosła odpowiedź na pozew. W dniu 22 czerwca 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok oddalający w całości powództwo akcjonariusza. Akcjonariusz złożył apelację, a Spółka złożyła odpowiedź na apelację. W dniu 24 marca 2017 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie. Sąd umorzył postępowanie w związku z cofnięciem powództwa bez zrzeczenia się roszczenia.

W dniu 21 sierpnia 2015 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwały nr 5 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 24 czerwca 2015 roku. Spółka wniosła odpowiedź na pozew. Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2016 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo akcjonariusza. 3 kwietnia 2017 roku została przez akcjonariusza złożona apelacja. Sąd Okręgowy postanowieniem z 18 kwietnia 2017 roku odrzucił apelację, z uwagi na niedotrzymanie terminu na jej złożenie. Postanowienie uprawomocniło się z dniem 6 maja 2017 roku.

W dniu 17 września 2014 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwały nr 4 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 6 czerwca 2014 roku. Spółka wniosła odpowiedź na pozew. W dniu 13 sierpnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok oddalający w całości powództwo akcjonariusza. Akcjonariusz złożył apelację, a Spółka złożyła odpowiedź na apelację. Wyrokiem z dnia 2 marca 2017 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację akcjonariusza. Akcjonariusz złożył skargę kasacyjną datowaną na dzień 10 czerwca 2017 roku. W dniu 3 sierpnia 2017 roku Spółka wystosowała odpowiedź na skargę kasacyjną. Termin posiedzenia nie został wyznaczony.

W dniu 23 października 2015 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 14 września 2015 roku. Spółka wniosła odpowiedź na pozew. Rozprawa przed Sądem Okręgowym w Warszawie odbyła się 24 kwietnia 2017 roku. Wyrokiem ogłoszonym 8 maja 2017 roku sąd oddalił powództwo akcjonariusza. 3 lipca 2017 roku została złożona przez akcjonariusza apelacja. W dniu 27 sierpnia 2017 roku Sąd Okręgowy wydał postanowienie o odrzuceniu apelacji akcjonariusza. Postanowienie uprawomocniło się z dniem 13 września 2017 roku.

W dniu 20 maja 2016 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 1 marca 2016 roku. Spółka złożyła odpowiedź na pozew. Postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia 14 marca 2017 roku wskutek cofnięcia powództwa przed pierwszą rozprawą.

W dniu 12 września 2016 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności Uchwały nr 1 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PGE S.A. z dnia 28 czerwca 2016 roku. Spółka złożyła odpowiedź na pozew. Postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia 17 marca 2017 roku wskutek cofnięcia powództwa przed pierwszą rozprawą.

W dniu 30 grudnia 2016 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 5 września 2016 roku. Spółka złożyła odpowiedź na pozew. Postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia 16 marca 2017 roku wskutek cofnięcia powództwa przed pierwszą rozprawą.

W dniu 15 marca 2017 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o uchylenie uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 5 września 2016 roku. Spółka złożyła odpowiedź na pozew. Sąd Okręgowy w Warszawie, po rozpatrzeniu w dniu 11 października 2017 roku na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa akcjonariusza wydał postanowienie o skierowaniu stron do mediacji. PGE S.A. podjęła decyzję o nie przystąpieniu do mediacji.

Wypowiedzenie umów sprzedaży praw majątkowych przez Enea S.A.

W październiku 2016 roku spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Energia Odnawialna S.A. oraz PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. otrzymały z Enea S.A. wypowiedzenia długoterminowych umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł tzw. „zielonych certyfikatów”.

Zdaniem Grupy Kapitałowej PGE, oświadczenia o wypowiedzeniu umów przedstawione przez Enea S.A. zostały złożone z naruszeniem warunków umownych. Spółki podjęły stosowne kroki w celu dochodzenia swoich praw. W szczególności, w ocenie zarządu PGE GiEK S.A. wypowiedzenie umowy przez Enea S.A. jest bezzasadne oraz wbrew zawartemu wcześniej porozumieniu między stronami (list intencyjny) i na tej podstawie PGE GiEK S.A. będzie domagać się rekompensaty za wypowiedzenie umowy wieloletniej.

Szacowany wolumen zielonych certyfikatów, objętych umowami z Enea S.A., wynosi ok. 3.115 tys. MWh. Powyższa wielkość została obliczona według szacowanej wielkości produkcji na dzień wypowiedzenia umów za okres od grudnia 2016 roku (tj. miesiąca, od którego Enea S.A. zaprzestała zakupu zielonych certyfikatów – po uwzględnieniu okresu wypowiedzenia) do końca pierwotnie zakładanego okresu obowiązywania umów.

Dodatkowo PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. jest stroną sporu z ENEA S.A. w związku ze szkodą wynikającą z nienależytego (zdaniem ENEA) wykonania umowy sprzedaży praw majątkowych, poprzez nieprzystąpienie do renegotjacji umowy w trybie kontraktowym. Zdaniem PGE GiEK S.A. brak jest podstaw do uznania stanowiska ENEA S.A., iż doszło do nienależytego wykonania przez PGE GiEK S.A. jakichkolwiek obowiązków umownych. Spółka nie uznaje tym samym złożonego żądania co do zasady, jak i wysokości. ENEA S.A., nie zgadzając się ze stanowiskiem PGE GiEK S.A., dokonała potrącenia swoich żądań zapłaty z wierzytelnościami PGE GiEK S.A. Ponieważ w postępowaniu mediacyjnym strony nie doszły do porozumienia, sprawa została skierowana do postępowania sądowego. Sąd wyznaczył termin rozprawy na dzień 12 grudnia 2017 roku. Kwota sporu wynosi 42 mln PLN.

W związku z tym, że zdaniem Grupy Kapitałowej PGE, oświadczenia o wypowiedzeniu umów przedstawione przez Enea S.A. zostały złożone z naruszeniem warunków umownych, na dzień sprawozdawczy Grupa nie dokonała przeszacowania zapasów oraz należności z tytułu dostaw i usług oraz nie utworzyła odpisów z tytułu utraty wartości aktywów trwałych.

Wypowiedzenie umów sprzedaży praw majątkowych przez Energa-Obrót S.A.

W dniu 4 października 2017 roku PGE Energia Odnawialna S.A. otrzymała pozew, w którym Energa-Obrót S.A. wnosi o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, który miał powstać wskutek zawarcia umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z FW Kisielice z 2009 roku („Umowa”). Żądanie pozwu Energa-Obrót S.A. opiera na zarzucie zawierania umów wykonawczych do Umowy (umów sprzedaży konkretnych praw majątkowych) z pominięciem ustawy Prawo zamówień publicznych. Alternatywnie, w przypadku uznania, że Umowa jest umową o udzielenie zamówienia publicznego, Energa-Obrót S.A. zarzuca w pozwie bezwzględną nieważność Umowy, gdyż została ona zawarta z pominięciem ustawy Prawo zamówień publicznych.

W dniu 26 października 2017 roku tożsame pozwy otrzymała PGE Energia Odnawialna S.A. w odniesieniu do umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z FW Koniecwałd (Malbork) oraz PGE Energia Natury sp. z o.o. w odniesieniu do umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z FW Galicja.

Łączna moc zainstalowana w trzech powyższych farmach wiatrowych wynosi według stanu na koniec okresu sprawozdawczego 71,34 MW.

Prawa majątkowe za okres lipiec-sierpień 2017 roku związane z energią elektryczną wyprodukowaną przez FW Koniecwałd (Malbork) oraz prawa majątkowe za sierpień 2017 roku związane z wyprodukowaną energią FW Galicja - wbrew umowie - nie zostały przez Energa-Obrót S.A. nabyte. Prawdopodobne również jest, że nie zostaną również nabyte prawa majątkowe za wrzesień 2017 roku, ponieważ Energa-Obrót S.A. poinformowała, że, jej zdaniem, nie jest zobligowana do zawierania transakcji pozasesyjnych w wykonaniu ww. umów.

Zdaniem Grupy Kapitałowej PGE roszczenia Energa-Obrót S.A. są bezzasadne, dlatego na dzień sprawozdawczy Grupa nie dokonała przeszacowania zapasów i ujmuje je w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg cen wynikających z zawartych umów. Grupa nie ujęła również żadnych rezerw na ewentualne roszczenia Energa-Obrót S.A.

Obecnie spółki przygotowują odpowiedzi na otrzymane pozwy.

20. Rozliczenia podatkowe

Obowiązki i uprawnienia podatkowe są określone w Konstytucji, ustawach podatkowych oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Zgodnie z ordynacją podatkową podatek definiuje się jako publicznoprawne, nieodpłatne przymusowe oraz bezwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Uwzględniając kryterium przedmiotowe, obowiązujące w Polsce podatki można uszeregować w pięciu grupach: opodatkowanie dochodów, opodatkowanie obrotu, opodatkowanie majątku, opodatkowanie czynności, oraz inne opłaty, nie zaklasyfikowane gdzie indziej.

Z punktu widzenia działalności podmiotów gospodarczych zasadnicze znaczenie ma opodatkowanie dochodów (podatek dochodowy od osób prawnych), opodatkowanie obrotów (podatek od towarów i usług VAT, podatek akcyzowy) oraz opodatkowanie majątku (podatek od nieruchomości i od środków transportowych). Nie można pominąć innych opłat i wpłat, które zaklasyfikować można jako quasi – podatki. Wśród nich wymienić należy między innymi składki na ubezpieczenia społeczne.

Podstawowe stawki podatkowe kształtowały się następująco: w 2017 roku stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, dla małych przedsiębiorców możliwa jest stawka 15%, podstawowa stawka podatku VAT - 23%, obniżone: 8%, 5%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi są objęte zwolnieniem z podatku VAT.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, wysoki stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

Podatkowa Grupa Kapitałowa

18 września 2014 roku została zawarta na okres 25 lat umowa podatkowej grupy kapitałowej pod nazwą „PGK PGE 2015”, dla której PGE S.A. jest spółką reprezentującą.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 95%, brak powiązań kapitałowych między spółkami zależnymi, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 3% (liczonego dla całej PGK) oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza PGK wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

Podatek akcyzowy

W związku z nieprawidłową implementacją przepisów unijnych do polskiego systemu prawnego w spółce PGE GiEK S.A. w 2009 roku rozpoczęły się postępowania w zakresie uzyskania zwrotu nienależnie uiszczanego podatku akcyzowego w okresie styczeń 2006 – luty 2009 roku. Nieprawidłowość polegała na opodatkowaniu energii elektrycznej na pierwszym etapie jej sprzedaży, tj. przez producentów, podczas gdy powinna być opodatkowana sprzedaż na rzecz tzw. nabywców końcowych.

Sądy administracyjne rozpatrując skargi spółki w zakresie roszczeń restytucyjnych na wydawane przez organy podatkowe decyzje odmawiające stwierdzenia nadpłaty akcyzy orzekały, iż spółka nie poniosła ciężaru ekonomicznego nienależnie uiszczanego podatku akcyzowego (co w świetle uchwały NSA z dnia 22 czerwca 2011 roku sygn. akt I GPS 1/11 wyklucza możliwość zwrotu nadpłaty). Zdaniem NSA roszczenia, które spółka wykazywała, w szczególności za pomocą analiz ekonomicznych, mają charakter kompensacyjny i w związku z tym mogą być dochodzone wyłącznie przed sądami cywilnymi. W związku z powyższym PGE GiEK S.A. podjęła decyzję o wycofaniu się z postępowania w zakresie roszczeń restytucyjnych. Obecnie działania w zakresie nadpłaty podatku akcyzowego prowadzone są na drodze cywilnej. Spółka zamierza przedstawić Skarbowi Państwa propozycję ugody w zakresie roszczeń kompensacyjnych.

Z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii Grupa nie ujmuje w sprawozdaniu finansowym żadnych skutków związanych z ewentualnym uzyskaniem odszkodowania na drodze cywilnej w związku z nienależnie uiszczanym podatkiem akcyzowym.

Podatek od nieruchomości

Mając na uwadze toczące się spory Grupa Kapitałowa PGE utworzyła na dzień sprawozdawczy rezerwy na podatek od nieruchomości w wysokości 93 mln PLN. Rezerwy te w większości dotyczą postępowań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole. Spór toczy się w zakresie przedmiotu opodatkowania i dotyczy głównie rozstrzygnięcia, czy instalacje w budynkach oraz wolno stojące urządzenia techniczne podlegają odrębnemu opodatkowaniu jako samoistne budowle. Postępowania podatkowe znajdują się obecnie na różnych szczeblach organów podatkowych, tj. przed organami pierwszej instancji (wójt, burmistrz), przed samorządowymi kolegiami odwoławczymi oraz przed sądami administracyjnymi.

21. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje Grupy Kapitałowej PGE z jednostkami powiązanymi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów i usług lub oparte są o koszt ich wytworzenia.

21.1 Jednostki stowarzyszone i współkontrolowane

Łączna wartość transakcji, sald z jednostkami stowarzyszonymi i współkontrolowanymi została przedstawiona w tabeli poniżej.

	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
Sprzedaż do jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	7	61
Zakupy od jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	1.217	339
	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Należności handlowe od jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	2	41
Zobowiązania handlowe wobec jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	113	16

Wzrost obrotów i sald wynika z uwzględnienia w niniejszym sprawozdaniu finansowym Polskiej Grupy Górniczej sp. z o.o. oraz Polimex-Mostostal S.A.

21.2 Spółki zależne od Skarbu Państwa

Dominującym właścicielem PGE Polskiej Grupy Energetycznej S.A. jest Skarb Państwa, w związku z tym zgodnie z MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane. Spółki Grupy PGE identyfikują szczegółowo transakcje z około 40 najważniejszymi spółkami zależnymi od Skarbu Państwa.

Łączna wartość transakcji, sald z powyższymi jednostkami została przedstawiona w tabeli poniżej.

	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	1.516	1.551
Zakupy od podmiotów powiązanych	2.804	2.572
	Stan na dzień 30 września 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Należności handlowe od podmiotów powiązanych	208	313
Zobowiązania handlowe wobec podmiotów powiązanych	377	418

Największe transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa dotyczą spółek Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., spółek Grupy Kapitałowej ENERGA S.A., Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., PKN Orlen S.A., Spółek Grupy Kapitałowej Enea S.A., oraz zakupu węgla od polskich kopalń. Ponadto Grupa Kapitałowa PGE dokonuje istotnych transakcji na rynku energii za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii S.A. Z uwagi na fakt, iż jednostka ta zajmuje się jedynie organizacją obrotu giełdowego, zakup i sprzedaż za jej pośrednictwem nie są traktowane jako transakcje z podmiotem powiązanym.

W dniu 29 marca 2017 roku podpisana została umowa sprzedaży 100% akcji EXATEL S.A. na rzecz Skarbu Państwa. Sprzedaż z tego tytułu w wysokości 369 mln PLN nie jest prezentowana w powyższych zestawieniach.

21.3 Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Główna kadra kierownicza obejmuje Zarząd i Radę Nadzorczą jednostki dominującej oraz istotnych spółek zależnych.

<i>tys. PLN</i>	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	23.756	24.722
Świadczenia po okresie zatrudnienia	2.035	7.912
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA GŁÓWNEJ KADRY KIEROWNICZEJ	25.791	32.634
Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej	10.734	10.617
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	36.525	43.251

tys. PLN	Okres zakończony 30 września 2017	Okres zakończony 30 września 2016
Zarząd jednostki dominującej	5.388	9.405
<i>w tym świadczenia po okresie zatrudnienia</i>	116	3.066
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	595	368
Zarządy - jednostki zależne	17.917	21.147
Rady Nadzorcze - jednostki zależne	1.891	1.714
RAZEM	25.791	32.634
Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej	10.734	10.617
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	36.525	43.251

Członkowie Zarządów niektórych spółek Grupy Kapitałowej zatrudnieni są na podstawie umów cywilno-prawnych o zarządzanie (tzw. kontrakty menadżerskie). W nocy 5.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym wynagrodzenia z tego tytułu są prezentowane w pozycji pozostałych kosztów rodzajowych.

22. Istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

22.1 Rozwiązanie kontraktów długoterminowych KDT

W związku z rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii („KDT”), zgodnie z Ustawą KDT, wytwórcy będący wcześniej stronami tychże umów uzyskali prawo do otrzymywania rekompensat na pokrycie tzw. kosztów osieroconych. Koszty osierocone stanowiły wydatki wytwórcy wynikające z nakładów poniesionych przez tego wytwórcę do 1 maja 2004 roku na majątek związany z wytwarzaniem energii elektrycznej, niepokryte przychodami uzyskanymi ze sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, rezerw mocy i usług systemowych na rynku konkurencyjnym po przedterminowym rozwiązaniu umowy długoterminowej. Ustawa KDT ogranicza całkowitą kwotę środków, które mogą być wypłacone wszystkim wytwórcom na pokrycie kosztów osieroconych, zdyskontowanych na dzień 1 stycznia 2007 roku, do kwoty 11,6 mld PLN, w tym dla PGE przypada 6,3 mld PLN.

W poniższej tabeli zaprezentowano podstawowe dane dotyczące wytwórców Grupy objętych Ustawą KDT.

Wytwórca	Czas obowiązywania KDT	Maksymalna kwota kosztów osieroconych i dodatkowych (w mln PLN)
Elektrownia Turów	do 2016	2.571
Elektrownia Opole	do 2012	1.966
Zespół Elektrowni Dolna Odra	do 2010	633
Elektrociepłownia Lublin Wrotków	do 2010	617
Elektrociepłownia Rzeszów	do 2012	422
Elektrociepłownia Gorzów	do 2009	108
RAZEM		6.317

W założonym przepisami Ustawy KDT terminie, tj. do 31 grudnia 2007 roku, spółka PGE S.A. podpisała umowy rozwiązujące długoterminowe umowy sprzedaży mocy i energii z wytwórcami będącymi stronami obowiązujących wówczas KDT. Tym samym wytwórcy uzyskali prawo do otrzymywania środków na pokrycie kosztów osieroconych.

W grudniu 2016 roku zakończył się okres korygowania dla wytwórców objętych systemem rekompensat w PGE GiEK S.A.

W dniu 5 kwietnia 2017 roku PGE GiEK S.A. otrzymała informację o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za 2016 rok. 10 kwietnia 2017 roku PGE GiEK S.A. otrzymała informację o wszczęciu postępowania w sprawie ustalenia wysokości korekty końcowej kosztów osieroconych.

Zgodnie z zapisami Ustawy KDT proces ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za 2016 rok zakończył się wydaniem decyzji przez Prezesa URE w tej sprawie w dniu 31 lipca 2017 roku, natomiast proces ustalenia wysokości korekty końcowej kosztów osieroconych – wydaniem decyzji przez Prezesa URE w dniu 25 sierpnia 2017 roku. Z powodu braku kwestii spornych w powyższych procesach, wydane decyzje przez Prezesa URE ostatecznie zakończyły uczestnictwo wytwórców PGE GiEK w systemie rekompensat.

Decyzje Prezesa URE i spory w ramach realizacji Ustawy KDT

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania wytwórcy (Oddziały Spółki) otrzymali decyzje dotyczące korekt rocznych kosztów osieroconych, kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym za lata 2008-2016 oraz decyzję o korekcie końcowej. W trakcie całego okresu korygowania odbyło się wiele spraw sądowych w zakresie kwestii spornych dotyczących wydanych decyzji Prezesa URE. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania wszystkie postępowania sądowe zostały zakończone.

W okresie od 2009 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania:

- Z inicjatywy PGE GiEK S.A. uruchomiono 19 postępowań sądowych w tym: (i) w sprawie niekorzystnych decyzji dotyczących wysokości korekt rocznych kosztów osieroconych – 14 spraw, (ii) w sprawie niekorzystnych decyzji dotyczących wysokości korekt rocznych kosztów gazowych – 5 spraw,
- 7 postępowań zakończyło się korzystnym wyrokiem dla PGE GiEK; 5 postępowań zakończyło się korzystnym wyrokiem dla Prezesa URE; 7 postępowań zakończyło się wyrokiem w części korzystnym dla PGE GiEK.

W bieżącym okresie, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, miały miejsce następujące zdarzenia dotyczące korekt rocznych kosztów osieroconych oraz kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym:

- W dniu 10 stycznia 2017 roku Sąd Najwyższy: (i) odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w sprawie korekty rocznej kosztów osieroconych dla Oddziału Zespół Elektrowni Dolna Odra za rok 2008. Niniejsze orzeczenie zakończyło postępowanie w sprawie. (ii) uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych dla Oddziału Elektrociepłownia Gorzów za rok 2009. Sprawę przekazano do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny. W dniu 25 maja 2017 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok SOKiK w całości oraz umorzył postępowanie w sprawie. Powyższe oznacza uprawomocnienie się decyzji Prezesa URE. W efekcie powyższego Zarządca Rozliczeń S.A. zwrócił kwotę około 8 mln PLN.
- W dniu 26 stycznia 2017 roku Sąd Najwyższy wydał wyrok reformatoryjny: (i) w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2008 dla Oddziału Elektrociepłownia Lublin-Wrotków, w którym ustalił wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2008 dla Oddziału Elektrociepłownia Lublin-Wrotków na kwotę około (+) 9 mln PLN. W efekcie powyższego wyroku PGE GiEK S.A. zwróciła do Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę około 1 mln PLN, (ii) w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2009 dla Oddziału Elektrociepłownia Rzeszów, w którym ustalił wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2009 dla Oddziału Elektrociepłownia Rzeszów na kwotę 0 PLN. W efekcie powyższego wyroku PGE GiEK S.A. zwróciła do Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę około 7 mln PLN.
- W dniu 14 marca 2017 roku Sąd Najwyższy na skutek rozpoznania skargi kasacyjnej Prezesa URE wydał wyrok w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2008 dla Oddziału Elektrownia Opole, w którym ustalił wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2008 dla Oddziału Elektrownia Opole na kwotę ok. (+) 129 mln PLN. W efekcie powyższego wyroku PGE GiEK S.A. zwróciła do Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę około 6 mln PLN.
- W dniu 11 kwietnia 2017 roku Sąd Apelacyjny wydał postanowienie, w sprawie odmowy wydania decyzji o korekcie końcowej dla Oddziału Elektrociepłownia Gorzów, zgodne ze stanowiskiem PGE GiEK S.A., w którym: (i) uchylił zaskarżony wyrok SOKiK w całości i (ii) umorzył postępowanie w sprawie. Niniejsze orzeczenie zakończyło postępowanie w sprawie.
- W dniu 27 kwietnia 2017 roku Sąd Apelacyjny wydał wyrok w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2009 dla Oddziału Elektrociepłownia Lublin-Wrotków, w którym ustalił wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2009 dla Oddziału Elektrociepłownia Lublin-Wrotków na kwotę 0 PLN. W efekcie powyższego wyroku Oddział otrzyma od Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę około 61 mln PLN. Wyrok jest prawomocny, niemniej Prezesowi URE przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego.
- W dniu 11 maja 2017 roku Grupa złożyła do Sądu Apelacyjnego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi URE o odszkodowanie za utracone korzyści dla Grupy, w skutek wydania przez Prezesa URE niekorzystnych decyzji dotyczących kosztów osieroconych za rok 2008. Wartość przedmiotu sporu w sprawie wynosi 57 mln PLN.
- W dniu 3 sierpnia 2017 roku PGE GiEK S.A. otrzymała decyzję administracyjną Prezesa URE, dotyczącą ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za 2016 rok. Zgodnie z decyzją Prezesa URE korekta roczna kosztów osieroconych powstałych w jednostkach wytwórczych PGE GiEK S.A. za 2016 rok jest dodatnia i wynosi ok. (+) 276 mln zł. Zarząd PGE GiEK S.A. postanowił o niezaskarżaniu decyzji Prezesa URE. Zarządca Rozliczeń wpłacił tę kwotę na rachunek Spółki w dniu 29 września 2017 roku.
- W dniu 28 sierpnia 2017 roku PGE GiEK S.A. otrzymała decyzję administracyjną Prezesa URE, ustalającą wysokość korekty końcowej kosztów osieroconych dla PGE GiEK S.A. w wysokości (+) 938 mln PLN. Zarząd PGE GiEK S.A. postanowił, że nie będzie składać odwołań od ww. decyzji administracyjnej Prezesa URE. Zarządca Rozliczeń wpłacił tę kwotę na rachunek Spółki do dnia 31 grudnia 2017 roku.
- W dniu 28 sierpnia 2017 roku Spółka wycofała z Sądu Apelacyjnego swoją apelację i tym samym zrezygnowała z dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od Skarbu Państwa – Prezesowi URE w związku z wydaniem dla Spółki decyzji Prezesa URE w sprawie wielkości rocznych korekt kosztów osieroconych i gazowych za lata: 2009, 2010 oraz 2011, zainicjowanych wnioskami Spółki o zawezwanie do próby ugodowej Skarbu Państwa – Prezesowi URE.

Wpływ na sprawozdanie za okres zakończony dnia 30 września 2017 roku

W sprawozdaniu finansowym za okres zakończony dnia 30 września 2017 roku Grupa Kapitałowa PGE ujęła w przychodach ze sprzedaży przychody z tytułu KDT w wysokości 1.211 mln PLN.

Zgodnie z przyjętymi zasadami księgowania wartość korekty końcowej prognozowana przez Grupę została rozliczona w przychodach za lata 2008-2016. Wydana w 2017 roku przez Prezesa URE decyzja o korekcie końcowej różniła się od prognozowanej dotychczas przez Grupę. Związane to było głównie z uwzględnieniem przez Prezesa URE wyroku TSUE z dnia 15 września 2016 roku, który wskazywał dynamiczne podejście do składu grupy kapitałowej w rozliczeniach KDT, tj. uwzględniające rzeczywisty skład grupy kapitałowej za dany rok. Dlatego też wydana decyzja uwzględniała wydłużenie okresu korygowania dla wszystkich jednostek wytwórczych. Dodatkowo Prezes URE w korekcie końcowej zastosował płynnościowe podejście przy uwzględnieniu pobranych środków w postaci zaliczek i korekt rocznych, co też było korzystne dla Grupy. Skutkowało to ujęciem przez Grupę dodatkowych przychodów.

Ponadto wyroki sądowe, jakie miały miejsce do dnia 30 września 2017 roku spowodowały w sprawozdaniu finansowym za okres zakończony 30 września 2017 roku korektę rozliczeń rekompensat KDT o kwotę 69 mln PLN. Wartość korekty została ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów per saldo w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych.

Wartość pobranych środków w całym okresie korygowania wyniosła 9.035 mln PLN, w tym z tytułu kosztów osieroconych 8.749 mln PLN oraz z tytułu kosztów gazowych 286 mln PLN.

22.2 Inwestycja kapitałowa w Polską Grupę Górniczą sp. z o.o.

31 marca 2017 roku PGE GiEK S.A., zawarła kolejną umowę inwestycyjną określającą warunki inwestycji finansowej w Polską Grupę Górniczą sp. z o.o. ("PGG") ("Inwestycja") ("Umowa Inwestycyjna").

Stronami Umowy Inwestycyjnej są PGE GiEK S.A., Enea S.A., ENERGIA Kogeneracja sp. z o.o., PGNiG TERMIKA S.A., Węglókoks S.A., Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o., Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (zwani dalej łącznie "Inwestorami") oraz PGG. Umowa Inwestycyjna przewiduje, że PGG nabędzie wybrane aktywa górnicze od Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. na podstawie umowy przyrzeczonej, której zawarcie nastąpiło w dniu 1 kwietnia 2017 roku.

Umowa Inwestycyjna reguluje sposób przeprowadzenia Inwestycji, zasad funkcjonowania PGG oraz jej organów, a także zasady wyjścia Inwestorów z Inwestycji. Umowa Inwestycyjna zakłada dokapitalizowanie PGG w trzech etapach przez PGE GiEK, Enea S.A., ENERGIA Kogeneracja sp. z o.o., PGNiG TERMIKA S.A. i Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o. na łączną kwotę 1 mld PLN.

W ramach dokapitalizowania PGG, spółka PGE GiEK S.A. zobowiązała się do objęcia nowych udziałów PGG o łącznej wartości nominalnej 100 mln PLN w zamian za wkład pieniężny w kwocie 100 mln PLN, w trzech etapach:

- w ramach pierwszego etapu PGE GiEK S.A. objęła nowe udziały PGG w zamian za wkład pieniężny w kwocie 50 mln PLN. Dokapitalizowanie w ramach pierwszego etapu nastąpiło 6 kwietnia 2017 roku,
- w ramach drugiego etapu PGE GiEK objęła nowe udziały PGG w zamian za wkład pieniężny w kwocie 20 mln PLN. Dokapitalizowanie w ramach drugiego etapu nastąpiło 23 czerwca 2017 roku,
- w ramach trzeciego etapu do końca I kwartału 2018 roku PGE GiEK obejmie nowe udziały PGG w zamian za wkład pieniężny w kwocie 30 mln PLN.

Po objęciu wskazanych powyżej udziałów w ramach trzeciego etapu PGE GiEK S.A. będzie posiadała 15,3% udziału w kapitale zakładowym PGG wobec 15,8% na dzień 30 września 2017 roku.

Podobnie jak w przypadku umowy z 2016 roku, umowa inwestycyjna określa zasady powoływania członków Rady Nadzorczej, zgodnie z którymi każdy z Inwestorów oraz Skarb Państwa będzie uprawniony do powołania jednego członka w maksymalnie ośmioosobowej Radzie Nadzorczej. Ponadto kluczowe decyzje Zgromadzenia Wspólników PGG dotyczące zarządzania kapitałami oraz przekształceń wymagają zgody Inwestorów. Z uwagi na wskazane powyżej uprawnienia, które przysługują PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., w niniejszym sprawozdaniu finansowym inwestycja w PGG jest traktowana jako jednostka współkontrolowana i ujmowana metodą praw własności.

22.3 Zakup aktywów EDF w Polsce

11 maja 2017 roku PGE S.A. oraz EDF International SAS i EDF Investment II B.V. (razem „EDF”) podpisały umowę opcji put (ang. Put Option Agreement, „Umowa POA”) dotyczącą sprzedaży aktywów EDF w Polsce. PGE S.A. Zgodnie z Umową POA EDF uzyskał opcję do wezwania PGE S.A. do podpisania umowy sprzedaży akcji wskazanych niżej aktywów po spełnieniu pewnych warunków, w tym uzyskaniu zgód korporacyjnych EDF na transakcję sprzedaży.

W dniu 19 maja 2017 roku, w związku z wykonaniem przez EDF opcji put wynikającej z Umowy POA, EDF oraz PGE podpisały warunkową umowę sprzedaży („Umowa Sprzedaży”).

Umowa Sprzedaży dotyczy w szczególności („Transakcja”):

- nabycia 99,51% akcji EDF Polska S.A.,
- nabycia 100% akcji EDF Investment III B.V.,
- pośredniego nabycia 50% i 1 akcji ZEW Kogeneracja S.A. (akcje w posiadaniu EDF Polska S.A. i EDF Investment III B.V.), oraz - nabycia akcji w spółkach zależnych od EDF Polska S.A. prowadzących działalność pomocniczą.

W wyniku wykonania Umowy, PGE S.A. nabędzie szereg aktywów wytwórczych, w tym: 4 elektrociepłownie tj. Kraków, Gdańsk, Gdynia i Toruń, sieci dystrybucji ciepła w Toruniu oraz Elektrownię Rybnik obecnie kontrolowanych przez EDF Polska S.A. oraz 4 elektrociepłownie tj. Wrocław, Zielona Góra, Czechnica i Zawidawie oraz sieci dystrybucji ciepła w Zielonej Górze, Siechnicach i Zawidawiu obecnie kontrolowanych przez EDF Polska S.A. i EDF Investment III B.V.

Wartość Transakcji (ang. Enterprise Value – wartość przedsiębiorstwa) dla wszystkich aktywów nabywanych od EDF została ustalona wg formuły Locked-Box Date („Data ustalenia ceny”) na dzień 31 grudnia 2016 roku i wynosi ok. 4,51 mld PLN, z czego ok. 2,45 mld PLN przypada na wartość kapitałów własnych, a ok. 2,06 mld PLN przypada na zadłużenie netto.

Całkowite wydatki, jakie PGE S.A. poniesie w związku z Transakcją, będą uwzględniały:

- wartość kapitałów własnych w wysokości ok. 2,45 mld PLN własnych („Wartość kapitałów własnych”),
- koszty odsetek od Wartości kapitałów własnych rozliczane pro rata licząc od 1 stycznia 2017 roku do dnia zamknięcia Transakcji w kwocie nie wyższej niż ok. 107 mln PLN z tytułu osiągnięcia przez Spółkę korzyści ekonomicznych z działalności przedmiotu Transakcji po Dacie ustalenia ceny,
- wewnątrzgrupowy dług na dzień zamknięcia Transakcji w maksymalnej kwocie ok. 1,68 mld PLN oraz ok. 40 mln USD („Zadłużenie wewnątrzgrupowe”),
- pozostające do zapłaty na dzień zamknięcia Transakcji odsetki od Zadłużenia wewnątrzgrupowego.

Po zamknięciu Transakcji, w myśl polskich przepisów dotyczących rynku kapitałowego, w konsekwencji nabycia akcji ZEW Kogeneracja S.A., Grupa PGE będzie zobligowana do ogłoszenia wezwania na sprzedaż akcji ZEW Kogeneracja S.A. w liczbie powodującej osiągnięcie 66% ogólnej liczby głosów w ZEW Kogeneracja S.A. Koszt wezwania nie jest uwzględniony w wartości Transakcji.

31 października 2017 roku PGE S.A. otrzymała powiadomienie od spółek EDF o nie skorzystaniu z prawa pierwokupu przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, prawnego następcy Agencji Nieruchomości Rolnych. Wcześniej EDF otrzymała zgody odpowiednich władz rządowych we Francji. PGE S.A. otrzymała zgodę na przeprowadzenie transakcji od Ministra Energii oraz uzyskała warunkową zgodę Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wobec spełnienia wszystkich warunków zawieszających termin zamknięcia Transakcji na podstawie Warunkowej Umowy Sprzedaży Akcji został ustalony na 13 listopada 2017 roku.

Płatność za aktywa będzie miała miejsce w momencie zamknięcia Transakcji.

22.4 Inwestycja kapitałowa w Polimex-Mostostal S.A.

W dniu 18 stycznia 2017 roku PGE S.A. zawarła następujące umowy związane z inwestycją kapitałową w Polimex-Mostostal S.A. („Polimex”):

- umowę inwestycyjną z ENEA S.A., Energa S.A., PGNiG Technologie S.A. (łącznie z PGE - „Inwestorzy”) oraz z Polimex, na podstawie której, z zastrzeżeniem warunków zawieszających wskazanych w tej umowie, Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji w Polimex. Przedmiotowa inwestycja polega na objęciu przez Inwestorów łącznie 150.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii T o wartości nominalnej 2 PLN każda, po cenie emisyjnej wynoszącej 2 PLN za jedną akcję („Akcje Nowej Emisji”), emitowanych przez Polimex w ramach podwyższenia kapitału zakładowego Polimex o kwotę do 300 mln PLN („Umowa Inwestycyjna”). Na podstawie Umowy Inwestycyjnej PGE zobowiązała się do objęcia 37.500.000 Akcji Nowej Emisji za łączną cenę emisyjną wynoszącą 75 mln PLN,
- umowę pomiędzy Inwestorami, określającą zasady współpracy oraz wzajemne prawa i obowiązki Inwestorów przy realizacji inwestycji przeprowadzanej na podstawie Umowy Inwestycyjnej,
- umowę pomiędzy Inwestorami a SPV Operator Sp. z o.o. („SPV Operator”) zobowiązującą strony tej umowy, pod warunkiem ziszczenia się warunków zawieszających, do przeprowadzenia transakcji dotyczącej zbycia przez SPV Operator łącznie 6.000.001 akcji Polimex na rzecz Inwestorów, w ramach której PGE zobowiązała się do nabycia 1.500.001 akcji Polimex,
- umowę pomiędzy Inwestorami a Towarzystwem Finansowym Silesia sp. z o.o. („TFS”), na mocy której TFS przyznał na rzecz Inwestorów, za wynagrodzeniem, opcję nabycia akcji Polimex od TFS, w przypadku wykonania przez TFS prawa konwersji obligacji zamiennych wyemitowanych przez Polimex, oraz zobowiązał się względem Inwestorów, że nie dokona konwersji posiadanych obligacji zamiennych serii A wyemitowanych przez Polimex, bez uprzedniego pisemnego żądania Inwestorów.

W dniu 18 stycznia 2017 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał zgodę na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez Inwestorów wspólnej kontroli nad Polimex.

W dniu 20 stycznia 2017 roku, w związku ze ziszczeniem się warunków zawieszających zastrzeżonych w Umowie inwestycyjnej, PGE S.A. przyjęła złożoną przez Zarząd Polimex ofertę objęcia w trybie subskrypcji prywatnej 37.500.000 akcji zwykłych na okaziciela serii T o wartości nominalnej 2 PLN każda emitowanych przez Polimex, po cenie emisyjnej wynoszącej 2 PLN za jedną akcję i za łączną cenę emisyjną 75 mln PLN.

Ponadto, w wykonaniu umowy zawartej z SPV Operator, w dniu 20 stycznia 2017 roku w związku ze ziszczeniem się warunków zawieszających zastrzeżonych w Umowie Inwestycyjnej, Spółka nabyła 1.500.001 akcji Polimex od SPV Operator za kwotę około 5,6 mln PLN.

W dniu 21 marca 2017 roku Inwestorzy ogłosili wezwanie do zapisywania się na sprzedaż akcji Polimex w liczbie powodującej osiągnięcie 66% ogólnej liczby głosów w trybie art. 73 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w wyniku którego PGE S.A. będzie mogła nabyć do 42.102 akcji Polimex, za cenę 4,90 PLN. W dniu 28 marca 2017 roku Inwestorzy skorygowali cenę zaproponowaną w wezwaniu z poziomu 4,90 PLN na 4,91 PLN za jedną akcję Polimex. Rozliczenie przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych transakcji zakupu akcji w ramach Wezwania nastąpiło w dniu 28 kwietnia 2017 roku. W wyniku Wezwania PGE S.A. nabyła 24 akcje za kwotę 117,84 PLN i łącznie posiada 39.000.025 akcji stanowiących 16,48% kapitału zakładowego Polimex oraz uprawniających do 16,48% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex.

Umowa inwestycyjna umożliwia inwestorom wpływ na politykę finansową i operacyjną Polimex. Uprawnienia te są realizowane przez Radę Nadzorczą. Umowa przewiduje, że Rada Nadzorcza będzie się składać z maksymalnie 7 członków, w tym z 4 członków wskazanych przez Inwestorów. Ponadto Inwestorzy podpisali porozumienie dotyczące inwestycji w Polimex („Porozumienie”). Celem zawarcia Porozumienia jest zapewnienie zwiększonej kontroli nad Polimex Inwestorom, którzy posiadają łącznie większościowy udział w głosach na Zgromadzeniu Wspólników Polimex (65,93%). Porozumienie zakłada m.in. uzgadnianie, w drodze głosowania, wspólnego stanowiska przy podejmowaniu kluczowych decyzji będących w gestii Zgromadzenia Wspólników i Rady Nadzorczej, w tym ustalanie składu osobowego Zarządu Polimex.

Z uwagi na wskazane powyżej uprawnienia Inwestorów, przekładające się na posiadanie znaczącego wpływu, udział w Polimex został zaklasyfikowany jako jednostka stowarzyszona ujmowana metodą praw własności.

Grupa jest w trakcie prac związanych z alokacją ceny nabycia Polimex zgodnie z MSSF 3. Z tego względu inwestycję w skonsolidowanym sprawozdaniu GK PGE na 30 września 2017 roku ujęto w cenie nabycia, skorygowanej o ujęcie udziału Grupy w wyniku Polimex, bez uwzględnienia ewentualnych korekt doprowadzających aktywa i zobowiązania do wartości godziwych.

23. Kwartalna informacja finansowa PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	3 m-ce zakończone 30 września 2017 (nie badane)	9 m-cy zakończone 30 września 2017 (nie badane)	3 m-ce zakończone 30 września 2016 (nie badane)	9 m-cy zakończone 30 września 2016 (nie badane)
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	2.213	6.804	2.540	8.166
Koszt własny sprzedaży	(2.031)	(6.243)	(2.419)	(7.611)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	182	561	121	555
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(3)	(13)	(11)	(37)
Koszty ogólnego zarządu	(37)	(109)	(35)	(106)
Pozostałe przychody operacyjne	1	2	(1)	1
Pozostałe koszty operacyjne	(1)	(9)	-	(1)
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	142	432	74	412
Przychody finansowe	94	4.468	102	1.293
Koszty finansowe	(75)	(302)	(89)	(189)
ZYSK BRUTTO	161	4.598	87	1.516
Bieżący podatek dochodowy	(11)	7	5	(68)
Odroczony podatek dochodowy	1	(2)	7	3
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	151	4.603	99	1.451
INNE CAŁKOWITE DOCHODY				
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:				
Wycena instrumentów zabezpieczających	11	(59)	19	59
Podatek odroczony	(2)	11	(3)	(11)
Pozycje, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:				
Zyski i straty aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	-	-	-	-
Podatek odroczony	-	-	-	-
INNE DOCHODY ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY, NETTO	9	(48)	16	48
RAZEM CAŁKOWITE DOCHODY	160	4.555	115	1.499
ZYSK NETTO I ROZWODNIONY ZYSK NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ (W ZŁOTYCH)	0,08	2,46	0,05	0,78

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na dzień 30 września 2017 (nie badane)	Stan na dzień 31 grudnia 2016 (badane)	Stan na dzień 30 września 2016 (nie badane)
AKTYWA TRWAŁE			
Rzeczowe aktywa trwałe	178	186	186
Wartości niematerialne	3	5	6
Pożyczki i należności	11.926	8.848	6.091
Instrumenty pochodne	250	356	132
Udziały i akcje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	30.964	29.678	29.655
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3	6	3
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	15
	43.324	39.079	36.088
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	20	76	107
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-	-
Instrumenty pochodne	10	9	9
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	834	3.474	3.147
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	112	81	205
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5.128	1.932	4.738
	6.104	5.572	8.206
SUMA AKTYWÓW	49.428	44.651	44.294
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	19.165	19.165	18.698
Kapitał rezerwowy na podniesienie kapitału podstawowego	-	-	467
Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych oraz z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	101	149	31
Kapitał zapasowy	15.328	13.730	13.730
Zyski zatrzymane	4.599	1.594	1.447
	39.193	34.638	34.373
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Rezerwy długoterminowe	19	22	21
Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	7.841	8.854	8.292
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24	33	-
Instrumenty pochodne	23	23	39
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-
	7.907	8.932	8.352
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Rezerwy krótkoterminowe	28	30	32
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek, obligacji i leasingu	1.591	704	684
Instrumenty pochodne	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	619	189	159
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	11	4	98
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	-	-	-
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	79	154	596
	2.328	1.081	1.569
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	10.235	10.013	9.921
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ	49.428	44.651	44.294

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał podstawowy	Kapitał rezerwowy na podniesienie kapitału podstawowego	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Razem
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2016 ROKU	18.698	-	(17)	13.009	1.764	33.454
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	1.598	1.598
Inne całkowite dochody	-	-	166	-	-	166
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	166	-	1.598	1.764
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	1.301	(1.301)	-
Dywidenda	-	-	-	-	(467)	(467)
Podwyższenie kapitału zakładowego ze środków własnych	467	-	-	(467)	-	-
Podatek od podwyższenia kapitału	-	-	-	(110)	-	(110)
Pozostałe zmiany	-	-	-	(3)	-	(3)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016	19.165	-	149	13.730	1.594	34.638
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	4.603	4.603
Inne całkowite dochody	-	-	(48)	-	-	(48)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	(48)	-	4.603	4.555
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	1.598	(1.598)	-
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2017 ROKU	19.165	-	101	15.328	4.599	39.193

	Kapitał podstawowy	Kapitał rezerwowy na podniesienie kapitału podstawowego	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	Razem
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2016 ROKU	18.698	-	(17)	13.009	1.764	33.454
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	1.451	1.451
Inne całkowite dochody	-	-	48	-	-	48
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	48	-	1.451	1.499
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	1.301	(1.301)	-
Dywidenda	-	-	-	-	(467)	(467)
Podwyższenie kapitału podstawowego ze środków własnych Spółki	-	467	-	(467)	-	-
Podatek od podwyższenia kapitału	-	-	-	(110)	-	(110)
Pozostałe zmiany	-	-	-	(3)	-	(3)
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU	18.698	467	31	13.730	1.447	34.373

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres zakończony 30 września 2017 (nie badane)	Okres zakończony 30 września 2016 (nie badane)
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk brutto	4.598	1.516
Rozliczenie z podatkową grupą kapitałową ("PGK")	-	23
Podatek dochodowy zapłacony przez PGE S.A. (uwzględniający korzyść z tytułu strat PGK)	(116)	(15)
Korekty o pozycje:		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	11	11
Odsetki i dywidendy, netto	(2.856)	(1.080)
Zysk/ strata na działalności inwestycyjnej	(1.265)	(46)
Zmiana stanu należności	(123)	278
Zmiana stanu zapasów	57	84
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	391	(211)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych	23	212
Zmiana stanu rezerw	(6)	(2)
Pozostałe	-	1
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	714	771
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(2)	(8)
Wykup obligacji emitowanych przez spółki GK PGE	2.320	1.179
Nabycie obligacji emitowanych przez spółki GK PGE	(5.200)	(3.480)
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	369	-
Nabycie udziałów i akcji	(107)	(16)
Założenie lokaty o okresie zapadalności powyżej 3 m-cy	(50)	-
Rozwiązanie lokat o okresie zapadalności powyżej 3 m-cy	2.340	-
Dywidendy otrzymane	2.872	1.058
Odsetki otrzymane	27	18
Splata udzielonych pożyczek	-	1
Udzielenie pozostałych pożyczek	(285)	(18)
Udzielenie pożyczek w ramach cash poolingu	-	(808)
Pozostałe	-	1
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	2.284	(2.073)
PRZEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek, kredytów i emisji obligacji	-	4.148
Wpływy z tytułu cash poolingu	431	-
Splata pożyczek, kredytów, obligacji i leasingu finansowego	(17)	-
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom	-	-
Odsetki zapłacone	(212)	(114)
Pozostałe	(4)	(6)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	198	4.028
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW		
Różnice kursowe netto	1	1
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	1.930	2.010
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU	5.126	4.736
O ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

24. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zawierające kwartalną jednostkową informację finansową, zostało zatwierdzone do udostępnienia przez Zarząd dnia 7 listopada 2017 roku.

Warszawa, 7 listopada 2017 roku

Podpisy Członków Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Prezes Zarządu Henryk Baranowski

Wiceprezes Zarządu Wojciech Kowalczyk

Wiceprezes Zarządu Marek Pastuszko

Wiceprezes Zarządu Paweł Śliwa

Wiceprezes Zarządu Ryszard Wasilek

Wiceprezes Zarządu Emil Wojtowicz

Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie sprawozdania finansowego
Michał Skiba - Dyrektor Departamentu Sprawozdawczości i Podatków